

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

KOPIENU ATTĪSTĪBAS APMĀCĪBU UN STARP-PAŠVALDĪBU SADARBĪBAS APMĀCĪBU SEMINĀRU CIKLA NEATKARĪGS NOVĒRTĒJUMA ZIŅOJUMS

SEMINĀRU CIKLS IR DAĻA NO PROJEKTA NR. 4.3-24/NFI/INP-002 "LATVIJAS PLĀNOŠANAS REĢIONU UN VIETĒJO PAŠVALDĪBU TERITORIĀLĀS ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANAS KAPACITĀTES PALIELINĀŠANA UN ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTU IZSTRĀDĀŠANA", KO LĪDZFINANSĒ NORVĒGIJAS FINANŠU INSTRUMENTS

IVARS AUSTERS

LATVIJAS UNIVERSITĀTES PSIHOLOĢIJAS NODAĻAS VADĪTĀJS

Rīga 2015

00 SATURS

01 Novērtēšanas kopsavilkums	3
1.1. Kopienų attīstības apmācību programma	3
1.2. Starp-pašvaldību sadarbības apmācību semināru cikls	4
02 Novērtēšanas metodoloģija.....	5
2.1. Kopienų attīstības apmācību programma	5
2.2. Pašvaldību sadarbības apmācību semināru cikla novērtēšana	6
2.3. Pētījuma ierobežojumi.....	6
03 Rezultāti	8
3.1. Kopienų attīstības apmācību programma	8
3.1.1. Fokusa grupu interviju rezultāti	9
Kopsavilkums par FGI rezultātiem	11
3.1.2. Programmas novērtēšanas aptauju rezultāti	11
3.1.2.1. Pirmās aptaujas galvenie rezultāti	11
Aptaujas rezultātu secinošā statistika	13
3.1.2.2. Otrās aptaujas galvenie rezultāti	15
Otrās aptaujas rezultātu secinošā statistika.....	18
3.1.2.3. Programmas vērtējuma dinamiskās izmaiņas laikā	20
3.1.3. Semināru norises novērošana	21
3.1.4. novērojumus balstīti leteikumi turpmākai apmācību organizēšanai	26
3.2. Starp-pašvaldību sadarbības apmācību programma.....	26
3.2.1. Pašvaldību sadarbības apmācību dažādu aspektu vērtējums	28
3.2.2. Apmācību aspektu vērtējums saistībā ar ikdienas darbu pašvaldībā	28
3.2.3. Programmas kopējais vērtējums	30
04 Atziņas un rekomendācijas	31
4.1. Kopienų attīstības apmācība.....	31
4.2. Starp-pašvaldību sadarbības apmācība un kopienų attīstība.....	32
Pielikumi	35
1. Pielikums: Kopienų attīstības mācību programma (pirmā aptauja)	36
2. Pielikums: Starp-pašvaldību sadarbības apmācību novērtēšanas anketa	40
3. Pielikums: Semināru plāns - tēmas un datumi.....	43
4. Pielikums: Galvenās kopienų semināru definīcijas un to skaidrojumi programmas izpratnē	45

01 NOVĒRTĒŠANAS KOPSAVILKUMS

1.1. KOPIENU ATTĪSTĪBAS APMĀCĪBU PROGRAMMA

Kko par programmu, kas tā tāda, no kuras debessspuses nokritusi.., tjipa anotatīvu ievadrindkopu...ne?..) un to, ka šis kopsavelk tikai dalībnieku aptaujas rez.

Programmas dalībniekiem pirms piedalīšanās programmā kopienu darbā bija gūta salīdzinoši maza pieredze, nesen bija mainīta darba vieta/nodarbošanās un rezultātā bija bijusi sajūta (citējot pašus dalībniekus), ka ir vajadzīgs plašāks¹ un dziļāks² skatījums uz kopienās notiekošo. Tika sagaidīts, ka to varēs uzlabot gan nodarbībās ar ekspertiem, gan pieredzes apmaiņa ar citiem kursu dalībniekiem no citām kopienām.

Dalībnieki ļoti pozitīvi vērtē mēru, kādā programma ir ietekmējusi viņu darbu kopienā (dalībnieku vērtējums vidēji 4,45 piecu punktu skalā). Pozitīvi, bet zemāk mēru, kādā programma ir ietekmējusi kopienas dzīvi (3,64 piecu punktu skalā) un kopienas mērķus (6,55 desmit punktu skalā). Vislielākā mērā apmācībās ir sasniegti mērķi sapratne, kas ir kopiena un redzesloka paplašināšana. Vismazāk sasniegtais mērķis ir mērķa definēšanas prasmes.

Programmas laikā vislielākajā mērā ir sasniegti sekojoši mērķi (runājot par zināšanām, prasmēm un pieredzi): redzesloka paplašināšana un skats no malas uz programmas dalībnieku darbu. **Hm. Izskatās dīvaini tie mērķi...:) (zemāk definēti citi mērķi)**

Kā programmas rezultātu problemātiskais aspekts tika minēts arī tas, ka ne visas programmā iegūtās zināšanas izdodas likt lietā savās kopienās. Stāsti par to, ka kopienās citi ne vienmēr saprot tos, **ko** programmā mācījušies.

Kopumā izdarāms secinājums, ka ir sasniegti sekojoši programmas mērķi:

- + Sekmīgi izveidota uz realizēta kopienu un pašvaldību darbinieku apmācības programma;
- + Dalībnieki izveidojuši sadarbības tīklojumu nākotnei;
- + Apgūtās zināšanas jau tiek izmantotas pašvaldību darbā;
- + Radīta bāze labās prakses rīcības modeļiem Latvijas pašvaldībās.

Galvenie ieteikumi līdzīgu programmu īstenošanas gadījumā nākotnē:

- + Apmācības process būtu organizējams tādā formā, lai mācību dalībnieki lielākā mērā varētu apmainīties ar savu profesionālo pieredzi;

¹ Latviešu literārās valodas vārdnīcā (www.tezaurs.lv) šis vārds ir definēts šādi: plašs -ais; s. -a, -ā;

Tāds, kas noris, izpaužas intensīvi, arī daudzveidīgi (par darbību, norisi, pasākumu); tāds, kurā piedalās, iesaistās daudzi.

² Latviešu literārās valodas vārdnīcā (www.tezaurs.lv) šis vārds ir definēts šādi: dziļš -ais; s. -a, -ā;

Tāds, kas izpaužas ļoti lielā mērā (par uzskatiem, rīcību u. tml.).

- + Nākotnē līdzīgā programmā būtu svarīgi iekļaut praktiskas nodarbības pašās kopienās) un kādu saskarsmes kursu, piemēram, psiholoģiju;
- + Līdzīgas apmācības programmas būtu derīgas plašākam skaitam pašvaldību dalībnieku, arī kopienu kultūras darbiniekiem.
- + Iespēju robežās iepriekš saskaņot semināru norises laikus ar dalībniekiem, jo atsevišķos gadījumos dalībnieki aizņemtības dēļ nevarēja piedalīties pilnu semināra laiku.
- + Sagatavot pasniedzējiem informāciju par dalībnieku kopienām, jo pasniedzējiem ne vienmēr bija pietiekami liels priekšstats par tām.
- + Atsevišķos gadījumos informācijas pasniegšanas sarežģītības piegums bija par strauju - jauniegūtā informācija bija par sarežģītu vai tika pasniegta par ātru, t.i. tiem vēl pietrūkst priekšzināšanu vai viņu projekts vēl nav attiecīgā attīstības stadijā. Turpmāk plānošana šajā ziņā uzlabotu semināru norisi.
- + Pasniedzējiem pasniedzot savas tēmas domāt par rīkiem, kas palīdzētu noteikt kopienas vajadzības. Piemēram, kā veidojamas aptaujas anketas, kas palīdzētu mērīt attiecīgajā seminārā aplūkoto jautājumu loku.

1.2. STARP-PAŠVALDĪBU SADARBĪBAS APMĀCĪBU SEMINĀRU CIKLS

Dalībnieki kopumā bija apmierināti ar programmas norisi. Atbildot uz jautājumiem par to, cik lielā mērā programmas saturs ir lietojams ikdienas darbā pašvaldībā, kā svarīgākie tika minēti komunikācijas un sadarbības ar citām pašvaldībām jautājumi.

Visaugstāk vērtēti ir ekonomiskās sadarbības un labas pārvaldības un komunikācijas seminārs. Kā vismazāk svarīgs ir vērtēts mācību ceļojums / konference Mančestrā.

Kopumā izdarāms secinājums, ka ir sasniegti sekojoši programmas mērķi:

- + Notikusi starp-pašvaldību sadarbības idejas popularizēšana;
- + Radīta zināšanu bāze labās prakses rīcības modeļiem Latvijas pašvaldībās;
- + Uzlabotas semināru dalībnieku komunikācijas un sadarbības ar citām pašvaldībām prasmes un zināšanas;
- + Dalībnieki izveidojuši sadarbības tīklojumu nākotnei;
- + Semināros sekmīgi iesaistīti starptautiski atzīti eksperti.

Galvenie ieteikumi līdzīgu programmu īstenošanas gadījumā nākotnē:

- + Izveidot pašvaldību komunikācijas platformu;
- + Apmācībā būtu lietojama pieredzes apmaiņa dažādās formās, kā semināri un braucieni;
- + Būtu veicama konsultantu/mentorū piesaiste apmācībā;
- + Apmācības var ietvert sadarbību starp pašvaldībām gan plānošanā, gan projektu kopīgā izpildē.

02 NOVĒRTĒŠANAS METODOLOĢIJA

Projekta Nr. 4.3-24/NFI/INP-002 "Latvijas plānošanas reģionu un vietējo pašvaldību teritoriālās attīstības plānošanas kapacitātes palielināšana un attīstības plānošanas dokumentu izstrādāšana", ko līdzfinansē Norvēģijas finanšu instruments aktivitāte "Kopienų attīstības apmācību un starp-pašvaldību sadarbības apmācību semināru cikls" tiek definēts kā sociālās kapacitātes veidošanas un apmācību projekts.

Projekta autori par prioritāro izpētes mērķi izvirza projekta dalībnieku individuālo zināšanu pilnveidi un izaugsmi, tādēļ tā novērtēšanai tiek veidots neatkarīgs, zinātnisks, sociālajā psiholoģijā balstīts novērtējuma process. Novērtēšanas procesa uzdevumi ir 1) identificēt un novērtēt dalībnieku individuālos sasniegumus programmas ietvaros; 2) apkopot kritiku un ieteikumus, kas izriet no programmas dalībnieku sniegtā vērtējuma.

2.1. KOPIENU ATTĪSTĪBAS APMĀCĪBU PROGRAMMA

Kopienų attīstības apmācību programmas novērtēšana ietver sekojošas sastāvdaļas: fokusgrupu intervijas, divas kvantitatīvās aptaujas, diskusijas ar projekta vadītājiem, līdzdalības novērojumus un dažādu sekundāro datu analīzi.

FOKUSA GRUPAS INTERVIJAS

Novērtēšanas laikā tika organizētas divas fokusa grupu intervijas (FGI) ar programmas dalībniekiem. Pirmā FGI notika 2014. g. novembrī, laikā, kad programmas ietvaros bija notikuši 4 no 12 semināriem, otra programmai beidzoties 2015. g. septembrī. Pirmajā FGI piedalījās 12 programmas dalībnieki, bet otrajā 10 dalībnieki. Abās FGI reizēs bija jāatbild uz divu jautājumu grupām:

- + Kas ir programmas galvenie sasniegumi līdz attiecīgajai FGI;
- + Kas ir piedzīvotās vilšanās un kādas ir programmas neveiksmes.

Pirmajā FGI papildus šiem diviem jautājumu blokiem bija arī jautājumu par gaidām piesakoties programmai.

Otrajā FGI tika uzdoti arī jautājumi par programmas kopējiem sasniegumiem.

KVANTITATĪVĀS APTAUJAS PAR PROGRAMMAS NORISI

Dalībnieku aptauja tika veikta divas reizes, 2014. g. novembrī, laikā, kad programmas ietvaros bija notikuši 4 no 12 semināriem, otra programmai beidzoties 2015. g. septembrī.

Pirmā aptauja veidota interneta vidē saglabājot pilnīgu respondentu anonimitāti, kas aptaujas dalībniekiem ļāva anketas aizpildīt sev ērtā laikā. Anketas jautājumi veidoti par (1) dažādu programmas mērķu nozīmību programmas dalībnieku vērtējumā; un (2) par šo pašu programmas mērķu sasniegšanas pakāpi programmas sākumposmā, kā arī par ieteikumiem tēmu loka paplašināšanā programmas otrajam posmam. Mērķu saraksts apskatāms anketā, kas ir pievienota šī ziņojuma 1. pielikumā. Pirmajā datu vākšanas reizē uz jautājumiem atbildēja visi programmas dalībnieki.

Otrā dalībnieku kvantitatīva aptauja tika veikta 2015. gada septembrī. Aptauja bija pilnībā anonīma un dati tika vākti interneta vidē. Anketas jautājumi vērsti uz (1) dažādu programmas mērķu nozīmību; un (2) par šo pašu programmas mērķu sasniegšanas pakāpi, kā arī par ieteikumiem tēmu ziņā gadījumam, ja līdzīga programma tiktu atkārtota. Tāpat arī tika uzdots jautājums par to, kam šādā programmā būtu svarīgi apgūt. Mērķu saraksts otrajā aptaujā bija identisks pirmajai datu vākšanas reizei. Anketa ir pievienotas šīs atskaites pielikumā. Uz jautājumiem datu vākšanas otrajā reizē kopumā atbildēja 11 no 12 programmas dalībniekiem.

TIKŠANĀS UN DISKUSIJAS AR PROJEKTA VADĪTĀJIEM

Novērtēšanas gaitā notika regulāras tikšanās ar projekta vadītājiem un piedalīšanās divās apmācībās novērotāja statusā. Ar programmas vadītājiem tika pārrunāta apmācību norises gaita, un balstoties uz šīm sarunām tika veidoti gan FGI jautājumi, gan arī kvantitatīvo aptauju jautājumi.

LĪDZDALĪBAS NOVĒROJUMS

Līdzdalības novērojums ir tāds novērojuma veids, kurā pētnieks nav gluži pasīvs novērotājs. Tā vietā, pētnieks gadījuma pētījuma laikā var pieņemt pat vairākas lomas un tādējādi piedalīties pētāmajos notikumos. Pētnieka pieņemtās lomas variē no ikdienišķas sociālas mijiedarbības ar vairākiem pētāmā objekta pārstāvjiem līdz pat noteiktu funkciju pieņemšanai pētnieciskā objekta darbībā.

Kopienas attīstības apmācības programmas ietvaros veiktajos līdzdalības novērojumos tika aplūkoti apmācību semināri ar nolūku noskaidrot kā norit mācību process, kā arī nolūkā fiksēt apmācību procesa dinamiku atbildot uz jautājumiem par to semināros sniegtās zināšanas un apskatītās tēmas ir pietiekami saprastas.

SEKUNDĀRO DATU ANALĪZE

Papildus secinājumu izdarīšanai par programmas norisi izmantota sekundāro datu analīze - citu ziņojumu, semināru kopsavilkumu, komandējuma atskaišu un semināru izdales materiālu analīze.

2.2. PAŠVALDĪBU SADARBĪBAS APMĀCĪBU SEMINĀRU CIKLA NOVĒRTĒŠANA

Programmas novērtēšanai 2015.gada novembrī tika veikta dalībnieku kvantitatīva aptauja. Aptauja bija pilnībā anonīma un dati tika vākti izmantojot interneta vidi, kas dalībniekiem ļāva anketas aizpildīt tiešsaistē sev ērtā laikā. Anketas jautājumi bija par (1) pašvaldību sadarbības apmācību dažādu aspektu vērtējumu; (2) apmācību noderīguma dažādiem aspektiem ikdienas darbā pašvaldībās; un (3) bija jāvērtē notikušo apmācības pasākumu svarīgums. Bez tam, bija jāatbild uz jautājumiem par pašvaldību apmācību nepieciešamību raugoties no pašvaldību skatu punkta, kā arī kas nākotnē būtu jāamāca līdzīgās apmācībās. Papildus tika uzdots jautājums par to, vai būtu nepieciešams izveidot pašvaldību komunikācijas platformu. Anketa ir pievienotas kā atskaites sadaļa tās beigās. Uz jautājumiem kopumā atbildēja 14 semināru dalībnieki.

2.3. PĒTĪJUMA IEROBEŽOJUMI

Pirmkārt, pētījums ir balstīts dalībnieku subjektīvajā viedoklī – pētījuma mērķis nebija noskaidrot kā apmācības programmas dalībnieku programmas laikā iegūtās zināšanas ietekmē viņu reālo darbu un rīcību kopienās. Protams, pētījuma autors apzinās, ka ir vismaz divi ceļi, kas ļautu atrast objektīvākas atbildes par apmācības efektivitāti nekā dalībnieku pašu viedoklis. Pirmā iespēja būtu pārbaudīt dalībnieku zināšanu izmaiņu dinamiku par apmācību tēmām. Otra iespēja būtu novērtēt programmas dalībnieku uzvedības modeļu maiņu un ietekmi uz darba pienākumu veikšanu un kopienas dzīvi. Pirmais ceļš nebija īstenojams, jo apmācības laikā nenotika formāla zināšanu pārbaude eksāmenu formā, savukārt otrais ceļš nebija iespējams ierobežoto resursu dēļ – programmas ietekmes objektīva mērīšana kopienās prasītu gan daudz lielākus laika, gan naudas resursus.

Dalībnieki programmas sākumā grupas dinamikas procesu dēļ bija pārāk eiforiski un savās atbildēs būtu bijuši pārāk virspusēji optimistiski, tāpēc tika nolemts sākt vākt informāciju no dalībniekiem brīdī, kad viņi jau bija sapratuši apmācību programmas būtību.

03 REZULTĀTI

Projekta Nr. 4.3-24/NFI/INP-002 "Latvijas plānošanas reģionu un vietējo pašvaldību teritoriālās attīstības plānošanas kapacitātes palielināšana un attīstības plānošanas dokumentu izstrādāšana", ko līdzfinansē Norvēģijas finanšu instruments aktivitāte "Kopienų attīstības apmācību un starp-pašvaldību sadarbības apmācību semināru cikls" tiek definēts kā sociālās kapacitātes veidošanas un apmācību projekts.

Projekta autori par prioritāro izpētes mērķi izvirza projekta dalībnieku individuālo zināšanu pilnveidi un izaugsmi, tādēļ tā novērtēšanai tiek veidots neatkarīgs, zinātnisks, sociālajā psiholoģijā balstīts novērtējuma process. Novērtēšanas procesa uzdevumi ir 1) identificēt un novērtēt dalībnieku individuālos sasniegumus programmas ietvaros; 2) apkopot kritiku un ieteikumus, kas izriet no programmas dalībnieku sniegtā vērtējuma.

Rezultātu sadaļa ir strukturēta divās daļās – kopienu attīstības apmācību programmas novērtējuma analīze un pašvaldību apmācību semināru analīze. Sakarā ar to, ka katrai apmācību programmai tika piemērota atšķirīga programmas novērtējuma metodoloģija, tad rezultātu apakšsadaļās veidotas vispirms iepazīstinot ar galvenajiem izvēlētajās metodes sniegtajiem rezultātiem, kam seko apkopojoša statistiskā analīze salīdzinošā, jeb dinamiskā aspektā.

3.1. KOPIENU ATTĪSTĪBAS APMĀCĪBU PROGRAMMA

Neskatoties uz pārbaudījumiem un izaicinājumiem Latvijas pilsētu un reģionu kopienu ikdienā, ik gadus aug iedzīvotāju pašiniciatīva un aktivitāte. Daudzviet lauku un pilsētu kopienu iedzīvotāji ir gatavi ieguldīt gan savu laiku, gan enerģiju, zināšanas un līdzekļus savas apkaimes un kopienas sakopšanā un uzlabošanā, aizvien vairāk tiek aktualizēts jautājums kā rīkoties lauku un pilsētu kopienās, kurās strauji sarūk iedzīvotāju skaits.

Ikviens vēlas atrast labāko veidu kā iesaistīties savas kopienas labākas nākotnes veidošanā, attīstīt jaunas idejas, pievērsties un rast risinājumu sasāpējušiem un svarīgiem jautājumiem: iedzīvotāju skaita sarukums, ekonomiskās aktivitātes noriets, izglītības pieejamība un tās atbilstība darba tirgum, sabiedrības šķelšanās un atsevišķu grupu marginalizācija, kā padarīt mūsu dzīves un darba vidi patīkamāku? Šie ir tikai daži no svarīgiem jautājumiem ar ko mums nākas saskarties domājot par nākotni.

Pēdējo gadu laikā ir realizētas daudzas apmācības, vērstas uz lauku un pilsētu vietējās ekonomikas atbalstu un pilsoniskās sabiedrības attīstību. Šo aktivitāšu mērķis bijis stiprināt vietējās rīcības nozīmi un tās koncentrējās lauku reģionālajos centros. Ir pirmā pieredze un secinājumi, kas balstīti Latvijas realitāte, pat pilsoniskās intereses tiek pārstāvētas politiski, mēģinot lobēt kopienu intereses - tomēr jāsecina, ka nav pielikts pietiekami daudz pūļu, lai apvienotu visu jauniegūto informāciju.

Mums ir jāsāk ieguldīt mācību programmā, kuras mērķis ir veicināt vienotu priekšstatu par kopienu darbu Latvijā un apvienotu visu iesaistīto pušu intereses un pieredzi.

Ieinteresētās puses un aktīvisti ir jāapvieno, jāveido sadarbības tīkls ar skaidru politisku vēstījumu. Jāveido pamats izglītībai un jāveido informācijas bāze.

Kopienu attīstības apmācību programmas virsmērķis ir kalpot par pilotprojektu Kopienu darbinieku apmācību sistēmas izstrādē, ieviešanā un pārbaudē un sākotnējā aprobācijā.

Programmas mērķis ir ar vietēju un starptautisku ekspertu palīdzību veidot un atbalstīt mērķtiecīgu un informētu iniciatīvu rašanos, lai kopīgiem spēkiem veidotu jēgpilnu reģionu un pilsētu kopienu darbu Latvijā. Programmas autori īstenojot šo projektu vēlas kopienu nākotnes plānošanā radīt vienlīdzīgu iespēju piedalīties ikvienam - kā apmācāmajam, tā ekspertam.

Šī mērķa īstenošanai programmas autori ciešā sadarbībā ar nozari pārvaldošajām valsts institūcijām, interešu pārstāvības grupām, vietējiem, valsts un starptautiskiem ekspertiem, ir izveidojuši divpadsmit intensīvu semināru programmu.

Uzdevumi:

- + Stiprināt kopienas un to saliedētību;
- + Veicināt vietējā mēroga izmaiņas un izaugsmi;
- + Apmācīt kopienu attīstītājus un veidot ciešu profesionālu sadarbības tīklu viņu vidū;
- + Atbalstīt vietējās kopienas un veicināt labās prakses apmaiņu;
- + Popularizēt ideju par kopienu kapacitātes atbalstīšanu;
- + Kopīgi veidot sev piemērotu kopienu attīstības programmu;
- + Kopīgi veidot nacionālās vadlīnijas kopienu darbam nākotnē.

Apmācību programmas īstenošanas pieeja atslēgas vārdos: Individuāla pieeja; uz dalībnieku vērsta pieeja; kopienas, jeb ģeogrāfiskas vietas fokuss; atvērtībā un komunikācijā balstīta pieeja, kas kultivē sadarbību un tīklošanos; radošumā balstīta pieeja, kas izmanto vietējo potenciālu; analītiska pieeja, kas veicina kolektīvo izpratni un zināšanas; profesionāla kopienu darba pamatprincipu nostiprināšana Latvijā

3.1.1. FOKUSA GRUPU INTERVIJU REZULTĀTI

Kopienu attīstības apmācību programmas novērtēšanas laikā tika organizētas divas fokusa grupu intervijas (FGI) ar programmas dalībniekiem. Pirmā FGI notika 2014. g. novembrī, laikā, kad programmas ietvaros bija notikuši 4 no 12 semināriem, otra programmai beidzoties 2015. g. septembrī. Pirmajā FGI piedalījās 12 programmas dalībnieki, bet otrajā 10 dalībnieki. Abās FGI reizēs bija jāatbild uz divu jautājumu grupām:

- + Kas ir programmas galvenie sasniegumi līdz attiecīgajai FGI;
- + Kas ir piedzīvotās vilšanās un kādas ir programmas neveiksmes.

Pirmajā FGI papildus šiem diviem jautāju blokiem bija arī jautājumu par gaidām piesakoties programmai. Otrajā FGI tika uzdoti arī jautājumi par programmas kopējiem sasniegumiem. Pamatjautājumi tika uzdoti vieni un tie paši, lai šādā veidā būtu iespējams novērtēt apmācību dinamiku.

Runājot par to, kāpēc dalībnieki bija pieteikušies programmai, izkristalizējās trīs galvenie iemeslu loki:

1. Iepriekš kopienu darbā bija gūta salīdzinoši maza pieredze, nesien bija mainīta darba vieta/nodarbošanās un rezultātā bija bijusi sajūta, ka ir vajadzīgs plašāks un dziļāks

- skatījums uz kopienās notiekošo. Tika sagaidīts, ka to varēs uzlabot gan nodarbībās ar ekspertiem, gan pieredzes apmaiņa ar citiem kursu dalībniekiem no citām kopienām.
2. Jaunu prasmju, zināšanu un atbalsta gūšana nodarbībās un mijiedarbībā ar programmā iesaistītajiem ekspertiem.
 3. Kā alternatīva “dzīves apnikumam”, kā jēgas un jaunu dzīves izaicinājumu meklēšana.

Kā tika uztverti kā programmas galvenie sasniegumi līdz novembrim?

Iegūtās zināšanas lekcijās īpaši izceļot mērķu definēšanu, komunikācijas prasmes.

Labās prakses piemēri, tas, ka mācības notika izmantojot konkrētus piemērus.

Tīklošanās, jaunu kontaktu dibināšana un sajūta, ka neesi unikāls ar savām problēmām.

Kas tika uztverti kā programmas galvenie sasniegumi līdz programmas beigām?

Tika “pazaudētas rozā brilles” to vietā iegūstot reālas zināšanas un prasmes par to, kā notiek darbs kopienās / ar kopienām.

Tika iegūtas konkrētas metodes kopienu darbam, no kurām lielākā daļa jau bija izmēģinātas un atzītas par darbam atbilstošām.

Zināšanas un prasmes bija ieguvušas strukturētu formu.

Prasmes domāt ilgtermiņa – gan plānojot, gan novērtējot padarīto.

Tīklošanās, pieredzes apmaiņa un jaunu kontaktu dibināšana kā pamats turpmākai sadarbībai.

Kritiskā domāšana – nepieņemt visu automātiski, bet apdomāt, analizēt.

Kursa laikā piedzīvotās neveiksmes summāri pārvērtās par veiksmēm, jo no tām varēja mācīties.

Kas ir piedzīvotās vilšanās un kādas ir programmas neveiksmes līdz novembrim?

Problēmas ar laika plānošanu, ne visas lekcijas sākās un beidzās atbilstoši iepriekšējam plānam.

Mājas darbi ne visos gadījumos bija precīzi noformulēti, līdz ar to varēja būt grūtības ar to izpildi.

Atsevišķas lekcijās nebija novērojams/saprotams to satura praktiskais pielietojums.

Kas ir piedzīvotās vilšanās un kādas ir programmas neveiksmes līdz programmas beigām?

Programmas beigu (septembra) FGI dalībnieki diskutēja arī par tēmu, kas programmā būtu jāmēģina saglabāt vai jāmaina, ja līdzīga apmācība notiktu nākotnē. Svarīgākās atbildes bija sekojošas:

- + Iesaistīt plašāku kopienu loku, pirmkārt ģeogrāfiskā nozīmē.
- + Vairāk prakses, praktisku uzdevumu.
- + Saglabāt tuvās attiecības starp dalībniekiem un pasniedzējiem.

- + Uzlabot lekciju plānojumu tā, lai praktiskie uzdevumi būtu labāk saskaņoti ar lekciju tēmām, tas ir, lai lekcijas būtu pirms mājas darba.

KOPSAVILKUMS PAR FGI REZULTĀTIEM

FGI parādīja, ka apmācību dalībnieki uzskata, ka ir ieguvuši strukturētu pieredzi, strukturētas zināšanas, tāpat arī jaunus kontaktus un ir pamats jaunām tīklošanās iespējām. Tāpat tika iegūtas konkrētas metodes kopienu darbā, kuras apmācības laikā jau tika praktiski izmantotas un aprobētas personiskajā pieredzē. FGI laikā tika norādīts arī uz programmas vājākajiem elementiem, konkrēti – ne visām zināšanām uzreiz bija redzams pielietojums, kā arī būtu svarīgi veikt atsevišķus uzlabojumus, ja apmācību programma tiktu atkārtota – ietvert plašāku pašvaldību loku ģeogrāfiskā nozīmē, sniegt vairāk praktisku uzdevumu, praktiskos uzdevumus lielākā mērā saskaņot ar lekcijās aplūkojamo materiālu.

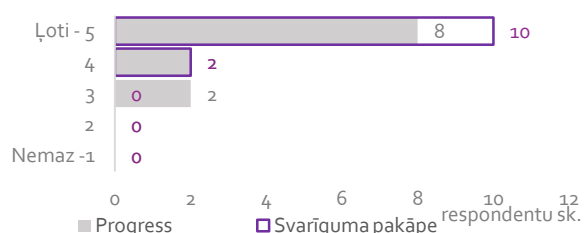
3.1.2. PROGRAMMAS NOVĒRTĒŠANAS APTAUJU REZULTĀTI

Visu aptauju rezultāti detalizētā formā ir aplūkojami zemāk šajā dokumentā.

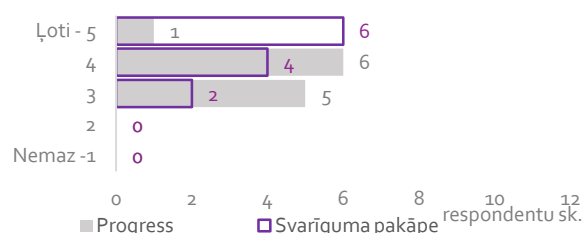
3.1.2.1. PIRMĀS APTAUJAS GALVENIE REZULTĀTI

Veicot programmas novērtējuma pirmo mērījumu ar aptaujas starpniecību programmas dalībniekiem (kopienu pārstāvjiem) tika lūgts novērtēt katra no apmācību programmas divpadsmit mērķu nozīmību dalībnieku vērtējumā (*Svarīguma pakāpe* grafikā attēlota stabiņos ar violetu kontūru), kā pakāpi, kādā dalībnieku prāt katrs no mērķiem ir sasniegts mērījuma izdarīšanas brīdī (*Progress* grafikos atzīmēts ar pelēkiem stabiņiem). Brīdī, kad veikts pirmais mērījums dalībnieki programmas ietvaros bija aizvadījuši 4 no 12 semināriem, kuru laikā dalībnieki bija iepazinuši programmas komandu un ieguvuši pietiekamu izpratni par programmas apmēru, lai spētu veikt sākotnēju tās novērtējumu.

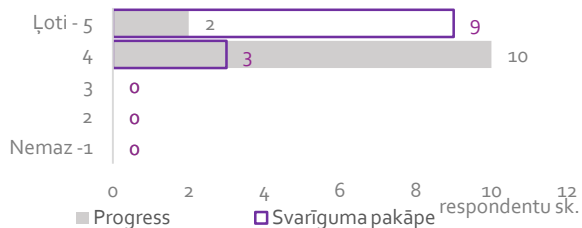
Minētie mērījumi, kuru salīdzinājums atspoguļots zemāk iekļautajos grafikos iegūti apkopojot atbildes uz jautājumu “Cik lielā mērā kopienu attīstības mācību programmā jums ir svarīgs katrs no sekojošiem mērķiem?” un “Cik lielā mērā katrs no šiem mērķiem kopienu attīstības mācību programmā līdz šim jau ir sasniegts?”. Grafikos norādīts absolūtais atbilžu skaits.

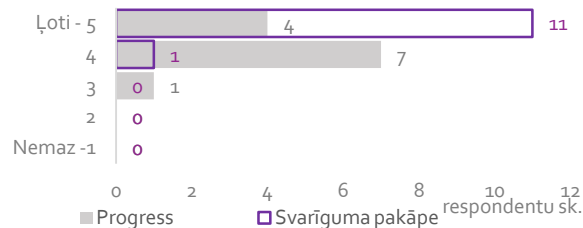
1. grafiks. Kontakta iegūšana

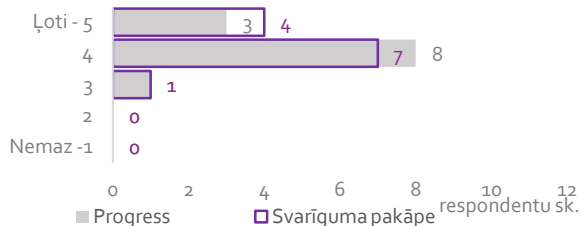
2. grafiks. Skats no malas uz manu darbu

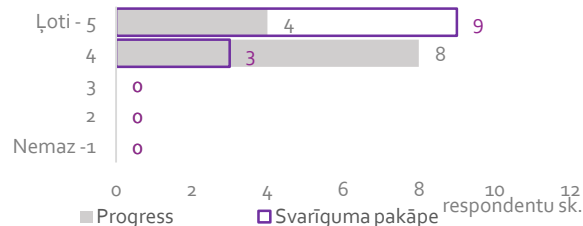
3. grafiks. Praktiskās nodarbības

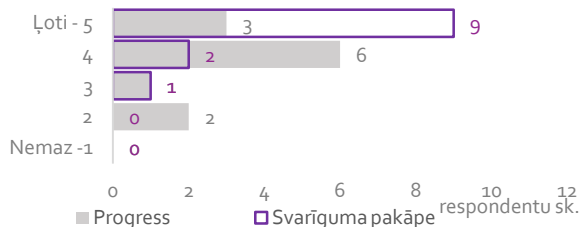
8. grafiks. Pieredzes apmaiņa

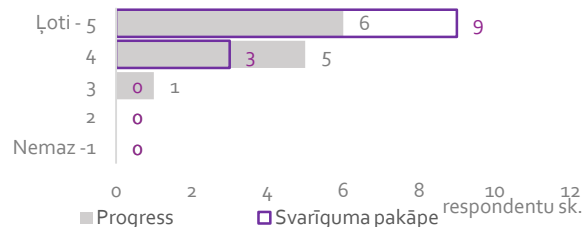
4. grafiks. Aizraujoši kultūras pasākumi

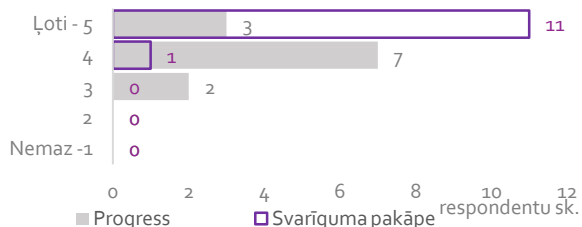
9. grafiks. Komunikācijas prasmes

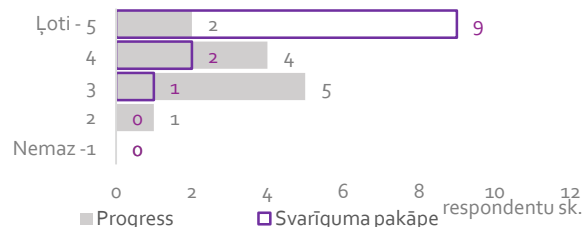
5. grafiks. Saprast savas intereses

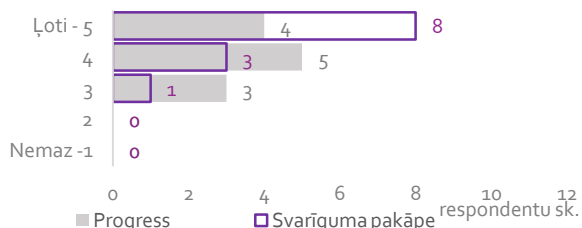
10. grafiks. Sapratne, kas ir kopiena

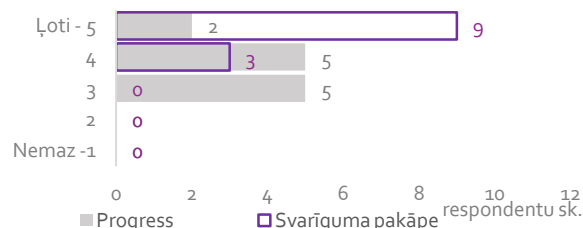
6. grafiks. Redzesloka plašināšana

11. grafiks. Sistēmas sapratne

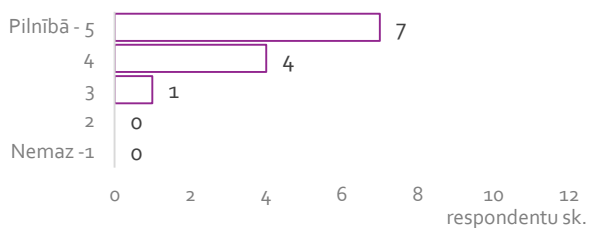

7. grafiks. Mērķa definēšanas prasmes

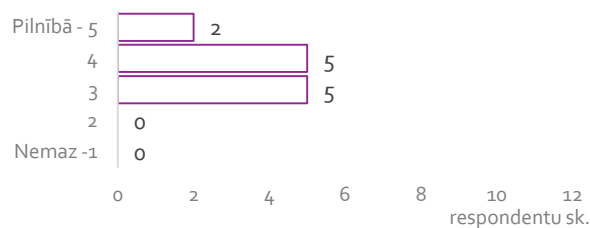

12. grafiks. Instrumenti darbam

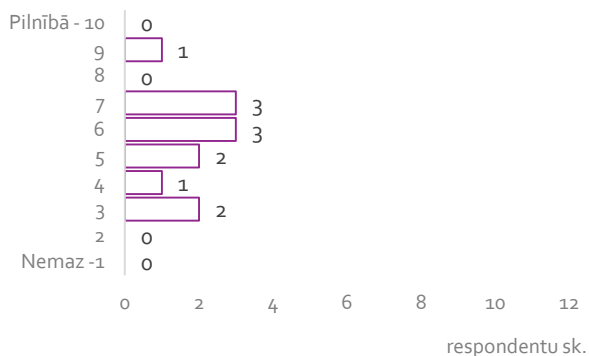
Papildinot priekšstatu par kopienu apmācības programmas dalībnieku vērtējumu programmas mērķiem tika novērtēta apmācību programmas kopējā ietekme uz programmas dalībnieku ikdienas darbu kopienās.

13. grafiks. Cik lielā mērā kopienu attīstības mācību programma ir ietekmējusi jūsu darbu kopienā?

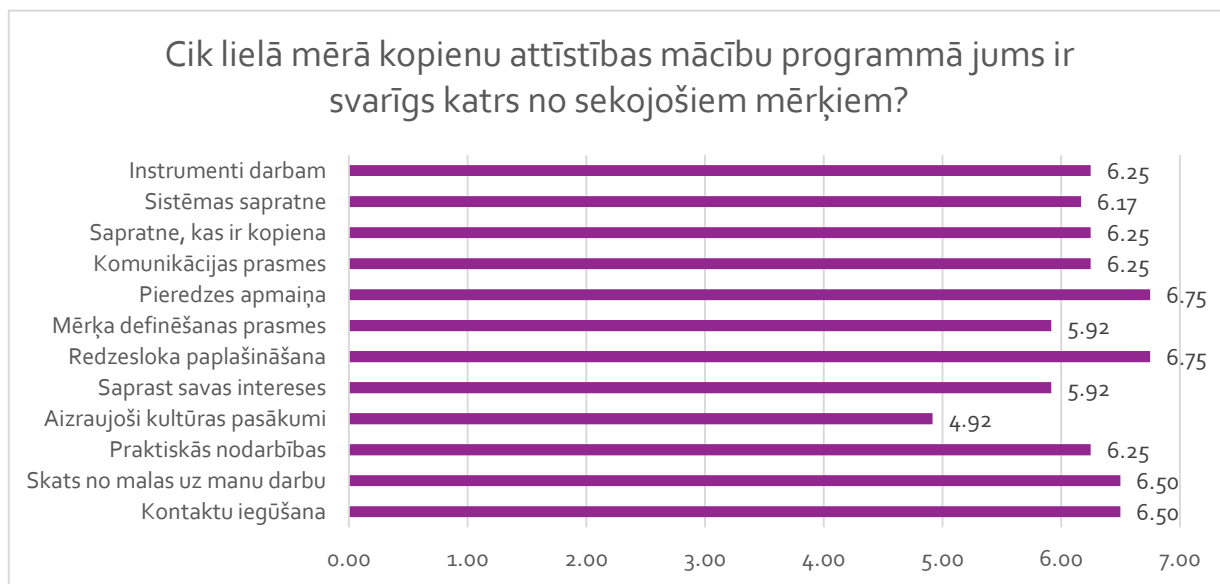

14. grafiks. Cik lielā mērā kopienu attīstības mācību programma ir ietekmējusi jūsu kopienas dzīvi?

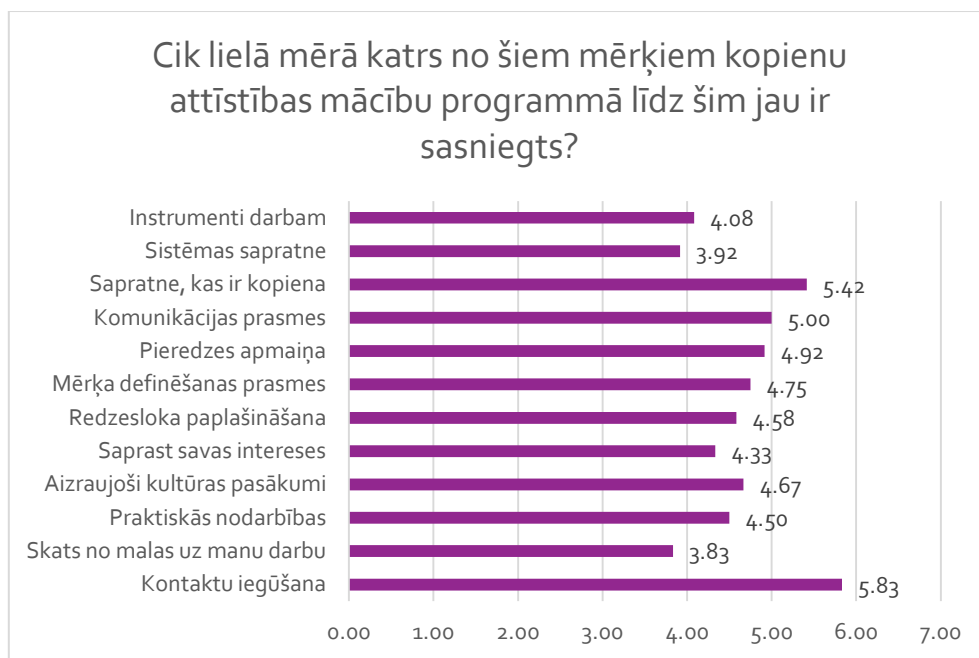
15. grafiks. Cik lielā mērā šobrīd ir sasniegti jūsu ar programmu saistītie kopienas attīstītie mērķi?

APTAUJAS REZULTĀTU SECINOŠĀ STATISTIKA

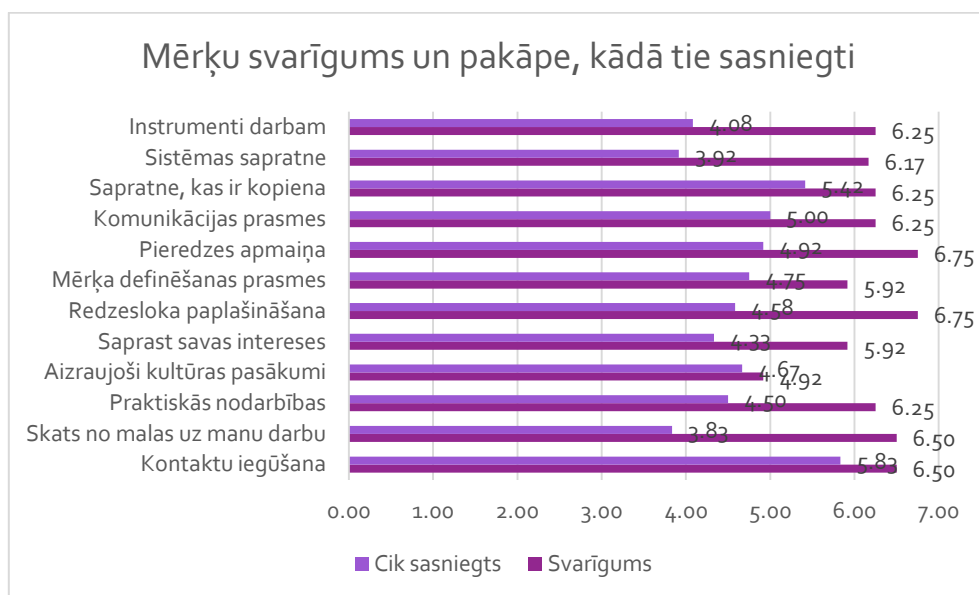
16. grafiks

Kā redzams 28. grafikā, kurā attēloti atbilžu aritmētiskie vidējie, divi svarīgākie mērķi programmas dalībniekiem ir pieredzes apmaiņa un redzesloka paplašināšana. Savukārt vismazāk svarīgais mērķis ir aizraujoši kultūras pasākumi.

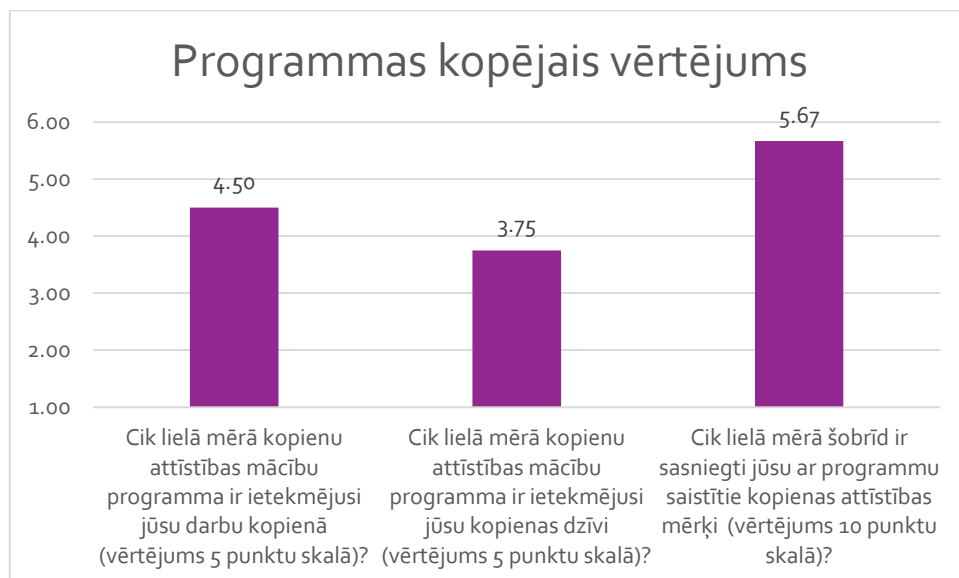
17. grafiks

Kā redzams 29. grafikā, programmas pirmajā daļā vislabāk tika sasniegts kontaktu iegūšanas un sapratnes, kas ir kopiena, mērķis, bet vismazāk tika sasniegts mērķis, kas attiecas uz skatu no malas uz programmas dalībnieku darbu.

18. grafiks

Kā redzams 30. grafikā, salīdzinot mērķu svarīgumu un pakāpi, kādā tie sasniegti apmācības pirmajā daļā, redzam, ka būtiskākās atšķirības ir mērķī, kas attiecas uz skatu no malas uz dalībnieku darbu. Tāpat arī liela atšķirība novērojama sistēmas izpratnes un instrumentu darbam iegūšanas ziņā.

19. grafiks

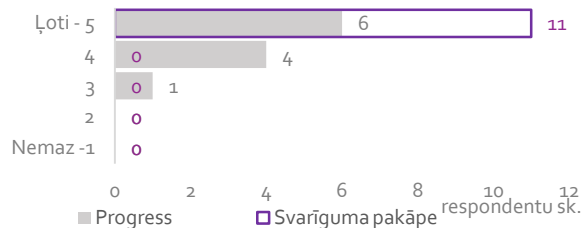
Kā redzams 31. grafikā, dalībnieki ļoti pozitīvi vērtē pakāpi, kādā programma ir ietekmējusi viņu darbu kopienā (vidēji 4,5 5 punktu skalā). Pozitīvi, bet zemāk pakāpi, kādā programma ir ietekmējusi kopienas dzīvi (3,75 5 punktu skalā) un kopienas mērķus (5,67 desmit punktu skalā). Jāpiezīmē, ka šie vērtējumi netiek savstarpēji salīdzināti - secinājumi ir balstīti "iekšējā skalas salīdzinājumā" – cik tuvu atbildes ir izmantoto skalu maksimālajām vērtībām.

Biežāk minētās atbildes attiecībā uz tēmām, kas vairāk būtu jāaplūko programmas otrajā pusē, bija sekojošas: kopienas saliedēšana, komunikācijas stratēģiju un kampaņu plānošana.

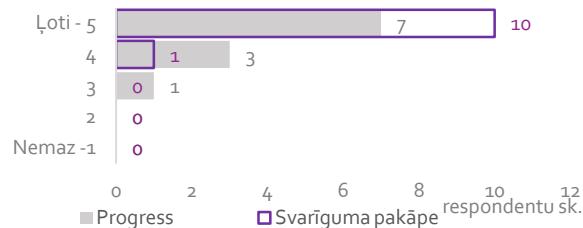
3.1.2.2. OTRĀS APTAUJAS GALVENIE REZULTĀTI

Zemāk grafiku un tabulu veidā ir attēlotas respondentu atbildes uz jautājumu "Cik lielā mērā kopienu attīstības mācību programmā jums ir svarīgs katrs no sekojošiem mērķiem?" Grafikos ir absolūtais atbilžu skaits, tabulās relatīvais atbilžu skaits.

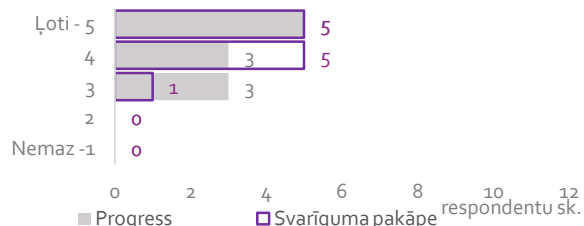
Zemāk grafiku veidā ir attēlotas respondentu atbildes uz jautājumu "Cik lielā mērā katrs no šiem mērķiem kopienu attīstības mācību programmā līdz šim jau ir sasniegts?" Grafikos ir absolūtais atbilžu skaits, tabulās relatīvais atbilžu skaits.

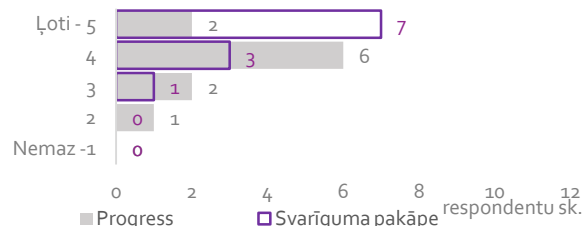
20. grafiks: Kontakta iegūšana

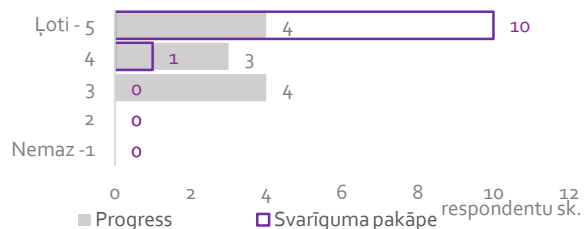
25. grafiks: Redzesloka paplašināšana

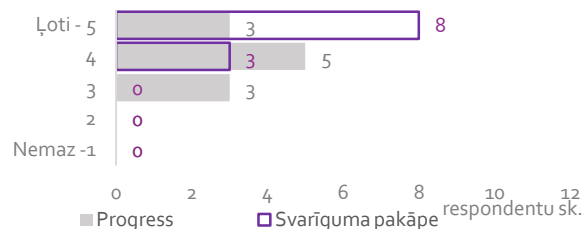
21. grafiks: Skats no malas uz manu darbu

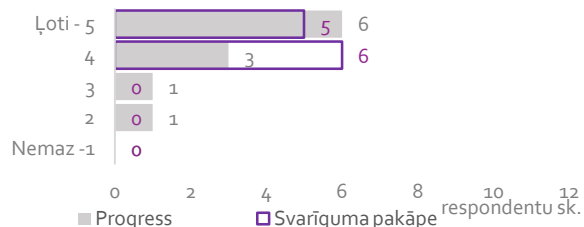
26. grafiks: Mērķa definēšanas prasmes

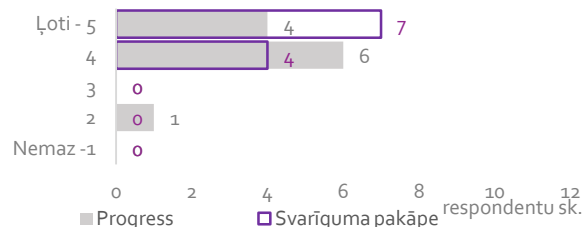
22. grafiks: Praktiskās nodarbības

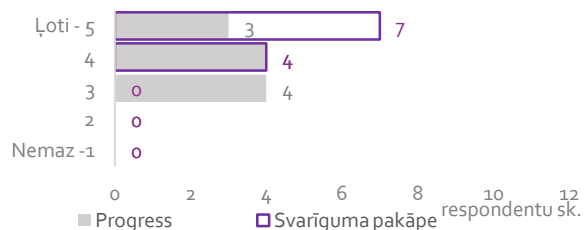
27. grafiks: Pieredzes apmaiņa

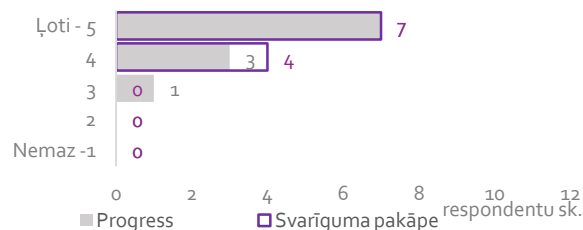
23. grafiks: Aizraujoši kultūras pasākumi

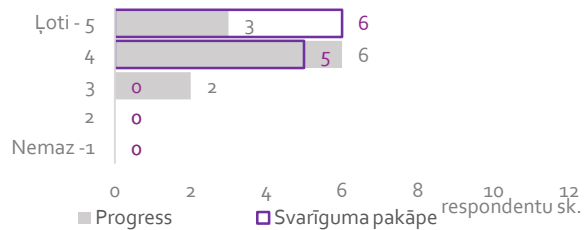
28. grafiks: Komunikācijas prasmes

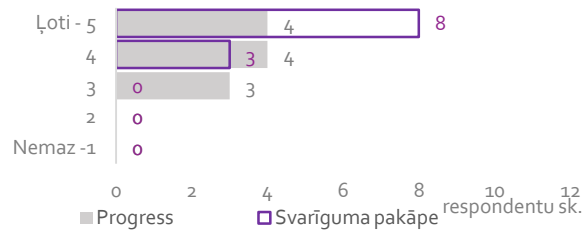
24. grafiks: Saprast savas intereses

29. grafiks: Sapratne, kas ir kopiena

30. grafiks: Sistēmas sapratne

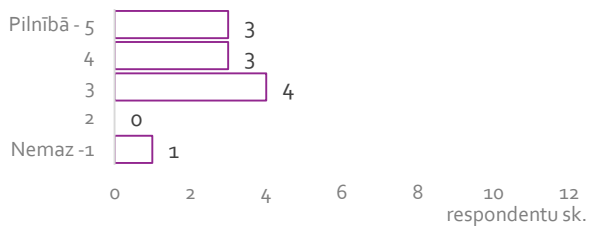
31. grafiks: Instrumenti darbam

32. grafiks. Cik lielā mērā kopienu attīstības mācību programma ir ietekmējusi jūsu darbu kopienā?

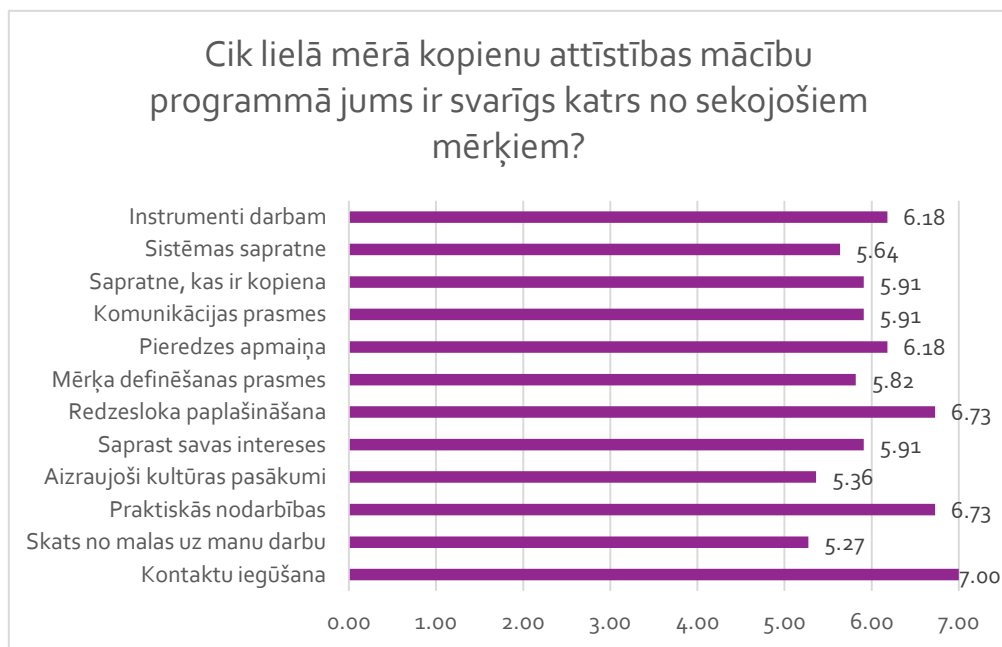

34. grafiks. Cik lielā mērā šobrīd ir sasniegti jūsu ar programmu saistītie kopienas attīstītie mērķi?

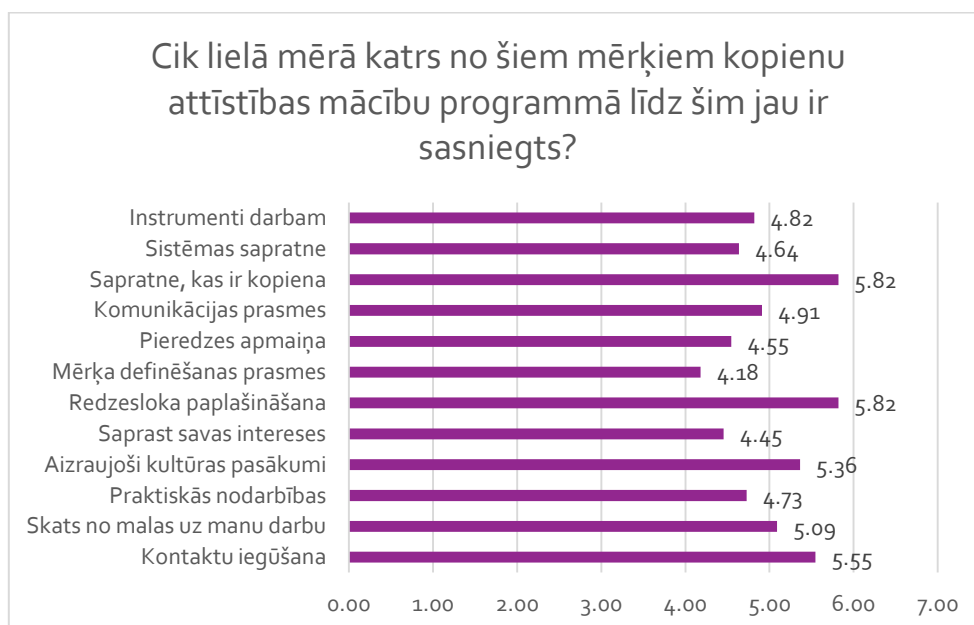
33. grafiks. Cik lielā mērā kopienu attīstības mācību programma ir ietekmējusi jūsu kopienas dzīvi?

OTRĀS APTAUJAS REZULTĀTU SECINOŠĀ STATISTIKA

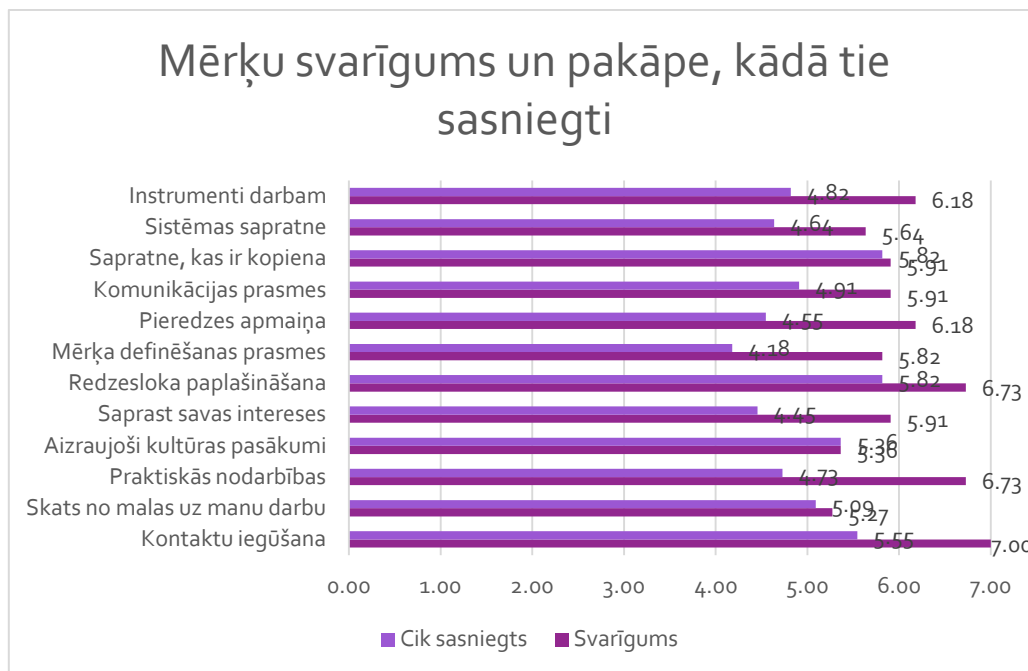
35. grafiks

Kā redzams 35. grafikā, kurā attēloti atbilžu aritmētiskie vidējie, divi svarīgākie mērķi programmas dalībniekiem ir praktiskās nodarbības un kontaktu iegūšana. Savukārt vismazāk svarīgais mērķis ir skats no malas uz manu darbu.

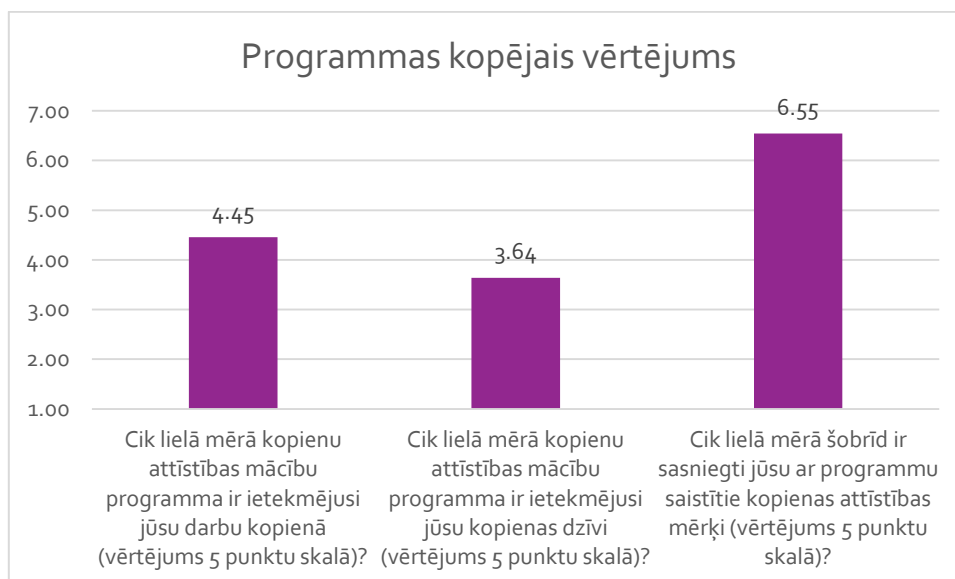
36. grafiks

Kā redzams 36. grafikā, vislielākā mērā ir sasniegti mērķi sapratne, kas ir kopiena un redzesloka paplašināšana. Vismazāk sasniegtais mērķis ir mērķa definēšanas prasmes.

37. grafiks

Kā redzams 37. grafikā, salīdzinot mērķu svarīgumu un pakāpi, kādā tie sasniegti apmācībās kopumā, redzam, ka būtiskākās atšķirības ir mērķī, kas attiecas uz praktiskajām nodarbībām. Tāpat arī liela atšķirība novērojama pieredzes apmaiņas ziņā. Kas svarīgi, tad skats no malas uz darbu mācību beigās tiek uztverts kā apmierinošs, tas pirmā mērījuma laikā uzrādīja neapmierinošus rezultātus.

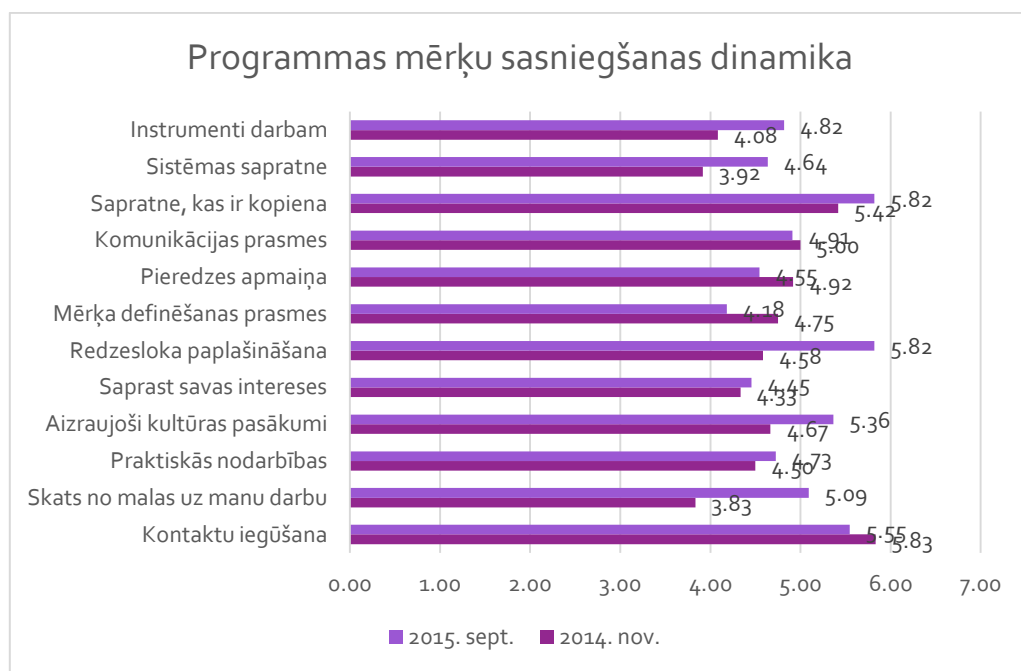
38. grafiks

Kā redzams 38. grafikā, dalībnieki ļoti pozitīvi vērtē pakāpi, kādā programma ir ietekmējusi viņu darbu kopienā (vidēji 4,45 5 punktu skalā). Pozitīvi, bet zemāk pakāpi, kādā programma ir ietekmējusi kopienas dzīvi (3,64 5 punktu skalā) un kopienas mērķus (6,55 desmit punktu skalā). Jāpiezīmē, ka šie vērtējumi netiek savstarpēji salīdzināti - secinājumi ir balstīti "iekšējā skalas salīdzinājumā" – cik tuvu atbildes ir izmantoto skalu maksimālajām vērtībām.

Atbildot uz jautājumu, kādas tēmas nākotnē būtu svarīgi iekļaut līdzīgā programmā, biežākas atbildes bija praktiskas nodarbības pašās kopienās (5 atbildes) un saskarsmes psiholoģija (1 atbilde).

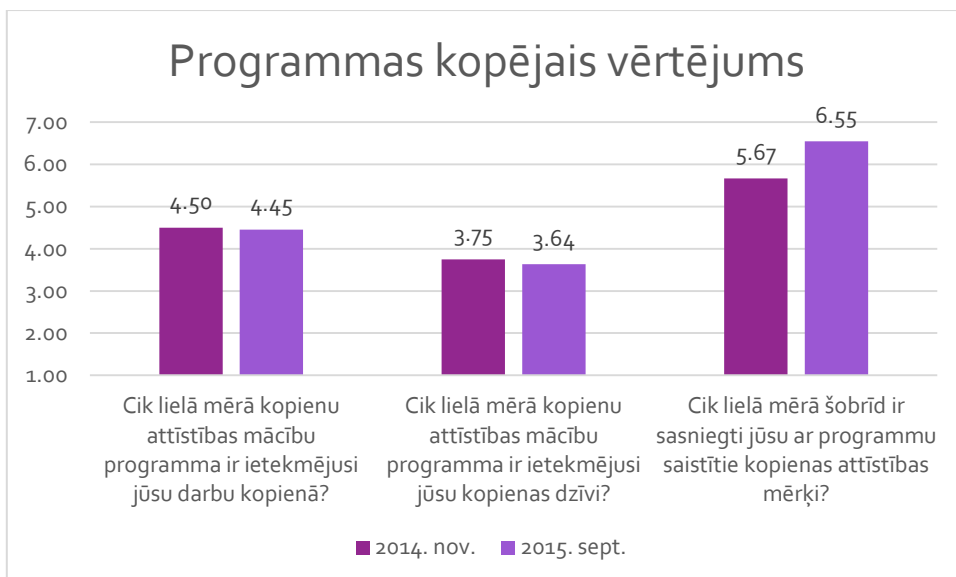
Atbildot uz jautājumu, kam nākotnē būtu svarīgi mācīties līdzīgā programmā, dažādās formās un kombinācijās tika minēti pašvaldību darbinieki, kultūras darbinieki, arī citi aktīvi cilvēki, kuri strādā ar citiem cilvēkiem.

3.1.2.3. PROGRAMMAS VĒRTĒJUMA DINAMISKĀS IZMAIŅAS LAIKĀ

39. grafiks

Kā redzams 39. grafikā, programmas laikā vislielākajā mērā ir pieaugusi sekojošu mērķu sasniegšanas pakāpe: redzesloka paplašināšana un skats no malas uz manu darbu.

40. grafiks

Kā redzams 40. grafikā, programmas dalībnieku pašu darbs kopienā un programmas ietekme uz kopienas dzīvi no 2014. gada novembra līdz 2015. gada septembrim nav mainījies – tā ir ļoti pozitīva, bet nav mainījies. Taču ar kopienas attīstību saistītie mērķi 2015. gada septembrī tiek saprasti kā lielākā mērā sasniegti.

3.1.3. SEMINĀRU NORISES NOVĒROŠANA

Šajā nodaļā apkopoti galvenie novērojumi, kas gūti piedaloties semināros, veicot lektoru un organizatoru aptaujas, kā arī analizējot lektoru sniegtos rakstiskos atzinumus pēc katra semināra. Nodaļas nobeigumā apkopoti svarīgākie ieteikumi, kas balstīti šajos novērojumos. Semināru pilna programma atrodama atskaites 3. pielikumā.

ATSPĒRIENA SEMINĀRS.

Pirmā apmācību semināra gaitā varēja novērot to, ka dalībnieki vēl nav nodefinējuši savus mērķus, kaut tos var vērtēt kā spēcīgas personības un aktīvus, savu lietu zinošus speciālistus, līderus, kas ir atvērti visam jaunajam. Semināra gaitā raisījās aktīva diskusija un varēja vērot patiesu ieinteresētību no klātesošo puses. Dalībnieki augstu novērtēja iespēju pirmā semināra laikā apmeklēt Lucavsalas Eko-kopienu, jo vizītes laikā radās iespēja praktiski iepazīt gan kopienas aktualitātes, aktivitātes, kā arī problēmas, kuru risināšanā apvienojušies apkārtnes iedzīvotāji. Semināra dalībnieki pauda gatavību iegūtās zināšanas pielietot savā praksē un iezīmējās interese par to, kā praktiski risināt gan cilvēkresursu pieejamības, gan finansiālu resursu, kā arī specifisku zināšanu (mārketingu, pasākumu ar apkaimes iedzīvotāju iesaistīšanu organizēšana kopienās) pieejamības jautājumu. Izkristalizējās doma par iespējamu sadarbību ar pašvaldībām, lai rastu kopēju skatījumu uz katras kopienas attīstību.

DARBS KOPIENĀ / ATTĪSTĪBAS SEMINĀRS.

Otrais seminārs Ambeļos notika ar mērķi izglītēt semināra dalībniekus par kopienu darbību un attīstības stratēģiju Latvijā – tika aplūkota kopienu attīstības vēsture, izcelsme, un aplūkoti mērķi, ko ar kopienu palīdzību iespējams sasniegt, kā arī tiek sniegts ieskats moderna apkaimes menedžmenta darbībā. Tika aplūkota kopienu darbība gan pilsētas, gan lauku apvidū, tika identificētas mērķa grupas un galvenie teritoriju attīstības mērķi. Šīs tikšanās laikā norisinājās aktīvs darbs pie dalībnieku sagatavošanas turpmākajam – darba grupās dalībnieki mācījās noformulēt konkrētus mērķus, ko tie vēlas sasniegt apmācību programmas gaitā. Tika sniegts ieskats arī nākamajā semināra tēmā par radošumu un sniegtas atbildes uz jautājumiem par kopienu identitāti. Sesijas laikā notika ļoti aktīva, dalībnieku iniciēta diskusija par esošo situāciju un konkrēto kopienu gaidām, kuras laikā tika radīta katra dalībnieka pārstāvētās kopienas, kas acīmredzami aizrauj un ir ļoti vērtīgi, domājot gan par komūnas identitāti pašlaik un nākotnē un kā šo attīstību iespējams ietekmēt. Dalībnieki kārtīgi iepazīs, grupas attīstībā piedzīvoja “medusmēnesi” – pacēlumu un gandarījumu par faktu, ka ir kļuvuši par šī apmācību projekta dalībniekiem.

TIECIENS PĒC SAPŅA / RADOŠUMA SEMINĀRS.

Trešais seminārs tika veltīts kopienu attīstības radošajam aspektam. Tas dalībniekiem gan sniedza ieskatu gan kopienu intelektuālajos attīstības konceptos, gan iedvesmojošos piemēros, praktiskos padomos un iespējā paplašināti palūkoties katram uz savas kopienas darbību un metodēm, ko iespējams pielietot pozitīvu mērķu sasniegšanā, piemēram, lai nepieļautu talantu aizbraukšanu uz citu dzīvesvietu. Pirmā prezentācija tika pasniegta strukturēti un atspoguļoja paša lektora pieredzi aizraujošā, iedvesmojošā veidā. Tā acīmredzami pozitīvi iespaidoja klausītājus, turklāt ļoti daudz no dzirdētā varēs pielietot praktiski, ieviešot savās kopienās. Liels uzsvars tika likts uz kopienu aktīvistu radošumu, kas tika demonstrēts, aicinot semināra dalībniekus veikt uzdevumus uz vietas. Uzdevuma papildus mērķis bija mēģināt nodefinēt, saprast katras kopienas stiprās puses un iekšējos resursus, kas palīdzētu pietuvoties izvirzītajam mērķim. Otrās prezentācijas laikā tika aplūkoti vairāki piemēri, kad vide tikusi izmainīta un kopienas nepilnības tikušas izmantotas tā, lai tās kļūtu par atbalstu, par stiprajām pusēm. Tika nodemonstrēts tas, kā iesaistīt cilvēkus, īpaši jauniešus auglīgos dialogos un radīt iespējas radīt izmaiņas vietējā vidē. Trešās prezentācijas laikā tika sniegtas praktiskas zināšanas un izmantotas radošumu rosinošas tehnikas, darbojoties grupās pa trim. Šajā treniņā apgūtās prasmes noteikti noderēs kopienu darbinieku ikdienas darbā. Šajā seminārā tika aptverts ļoti plašs dalībniekiem aktuālu jautājumu loks un šķiet, ka katram no tiem varētu veltīt atsevišķu semināra nodarbību. Vairākos jautājumos tika gūts ieskats, tomēr tas noteikti vairo sapratni par kopienās notiekošajiem procesiem. Grupas dalībnieki šķīta iedvesmoti no dzirdētā, iesaistījās diskusijās un uzdeva jautājumus. Žēl, ka visi dalībnieki aizņemties dēļ nevarēja piedalīties pilnu semināra laiku.

DOMĀJOT PAR BIZNESU / VIETĒJĀS EKONOMIKAS SEMINĀRS

Ceturtais seminārs “Kopienu ekonomikas elementi, kā arī indivīdu un kopienu vajadzību izzināšanas metodes un vajadzību definēšana” savienoja dalībnieku iepriekš veiktās praktiskās aktivitātes ar apgūto teoriju un palīdzēja izprast informāciju pilnīgākā kontekstā un sasaistīt ar vietējo kopienu plānošanas vajadzībām. Tika veikta kopienu vajadzību un resursu, kā arī resursu plūsmas apzināšana un atbilstošo stratēģiju izvēle. Tika rasts ieskats tajā, kā

iecerēto var sasniegt kopienas ietvaros, iesaistot vietējos iedzīvotājus gan resursu apzināšanā, gan lokālās ekonomikas aktivitātes plānošanā, gan veidojot izpratni par ekonomikas attīstību vietējā līmenī.

Semināra noslēgumā dalībnieki apliecināja, ka ir radies priekšstats par kopienu ekonomikas principiem un to saistību ar iedzīvotāju vajadzībām, kopienas potenciālu un attīstību. Svarīgi ir tas, ka semināra dalībnieki ir novērtējuši kopienas ekonomikas saistību ar vietējās dzīves kvalitātes uzlabošanu un to, kādu iespaidu tas atstāj uz vides uz sociālajiem faktoriem kopienā. Darbs grupās un jauniegūtā pieredze noteikti palīdz sagatavoties plānotajam darbam pie kopienu attīstības plāna, kas iecerēts nākamajā tikšanās reizē. Teorētisko zināšanu apguves mijās ar praktiskajiem uzdevumiem ir nepārvērtējama, jo liek dalībniekiem apgūtās zināšanas nostiprināt praktiskā darbībā. Ir radies priekšstats par to, ka zināšanu līmenis ir jau pietiekams, lai varētu notikt padziļināta kopienu darbības izziņa gan nodarbību laikā, gan arī, lasot speciālo literatūru par kopienu attīstību. Vēl šī nodarbība parādīja to, ka nepieciešams apzināt un attīstīt semināra dalībnieku, kā kopienas vadītāju līderības prasmes, jo tās ir, un būs nepieciešamas kopienu attīstībā.

PAZIŅAS UN SAKARI / KONTAKTU DIBINĀŠANAS SEMINĀRS

Piektais seminārs ir veltīts ne tikai jaunu zināšanu apguvei pasniedzēju vadībā, bet arī tam, lai katrs dalībnieks varētu dalīties savā pieredzē un radītu kopienu attīstības un komunikācijas stratēģiju savai konkrētai kopienai – kā to paplašināt un pilnveidot.

Nodarbības laikā notika individuālais darbs, darbs pāros, kā arī darbs grupās lai novērtētu un nodrošinātu katras kopienas pamatvajadzības un stratēģiju, lai identificētu nepieciešamos rīkus un darbības. Notika arī kopīga diskusija un sniegts ievads nākamās nodarbības tēmā. Tika uzsvērtā sadarbības, komunikācijas kā arī saistīta cilvēku loka un labas pārvaldības nozīme tajā, lai varētu veiksmīgi rīkot kopīgus pasākumus kopienas ietvaros.

VALSTS UN VARA / KOPIENAS NOVĒRTĒŠANAS SEMINĀRS

Sestā semināra pirmā diena tika veltīta tam lai noteiktu kopienu individuālos mērķus. Otrā – lai iepazītu dažādus novērtējuma rīkus, ko būtu jāliek lietā nekavējoties. Šo semināru raksturo intensīva ekspertu un konkrētu kopienu pārstāvju viedokļu apmaiņa, lai varētu labāk izprast un analizēt konkrētus notikumus. Šajā sadaļā būtu nepieciešams pielietot metodiskus atbalsta materiālus kvalitatīvam un kvantitatīvam novērtējumam.

Kaut arī kopumā seminārs noritēja ļoti veiksmīgi, ir vērtējams pozitīvi, tomēr šķiet, pasniedzējiem nebija gana liels priekšstats par semināra dalībnieku pārstāvētajām kopienām. Izkristalizējās kopienu līderu vēlme pēc tā, lai apmācību procesā jau ātrāk būtu bijusi iespēja veikt kopienas vērtējumu analīzi. Dalībnieki izteica vēlmi rast iespēju vairāk iesaistīt pasniedzējus Filu Vudu un Pēteri Šķiņķi. Kopumā semināra dalībnieki bija apmierināti un aktīvi piedalījās diskusijās, lai arī kopienas, kuru pārstāvji piedalās apmācībās, ir ļoti atšķirīgas gan lieluma, gan atrašanās vietas, gan mērķu, gan arī resursu pieejamības ziņā. Īpaši bija jāņem vērā apstākļi, ka daudziem kopienas locekļiem nav pieejams internets un komunikācija veicama, izmantojot citas metodes. Kopienu pārstāvji izteica vēlmi iegūt kvantitatīvus datus, kā arī rīkus, kas palīdzētu noteikt kopienas vajadzības. Apmācības, kā veidojamas aptaujas anketas, varētu būt viens no turpmākajos semināros iekļaujamajiem jautājumiem.

KOPIENAS NOVĒRTĒŠANAS SEMINĀRS

Septītā semināra laikā tā dalībnieki prezentēja savu kopienu pārējiem semināra dalībniekiem un lektoriem. Pēc visu prezentāciju noskatīšanās un noklausīšanās katrs semināra dalībnieks saņēma individuālu konstruktīvu atgriezenisko saikni par savu veikumu.

CIEMU ATTĪSTĪBAS PLĀNS

Astotā semināra "Domājot par biznesu / ciemu attīstības plāns II" gaitā notika vairāku iepriekš apgūto metožu praktiska pielietošana – piemēram, nākotnes scenāriju metode, radot nākotnes vīziju, fotogrāfija - stipro un vājo pušu noteikšanai, teorētisks apskats par ciemu attīstības plānošanas aspektiem. Analizējot metožu pielietojamību un izvērtējot ciemu attīstības plānu aspektus, semināra dalībnieki apliecināja, ka viņiem ir izveidojies pilnīgāks priekšstats par ciemu attīstības plānošanu un tās posmiem. Semināra tēma radīja sasaisti ar kopienas vajadzību apzināšanu, komunikācijas un lēmumu pieņemšanas, informācijas iegūšanas un apstrādes metodēm. Dalībnieku gūtā pieredze un apgūtās metodes noteikti būs noderīgas praktiskajā darbā kopienās.

Var novērot, ka semināra dalībnieki ciena katra grupas dalībnieka individuālās vajadzības un īpatnības, tomēr attiecībā uz kultūru un uzskatu daudzveidību kopumā grupā pastāv aizspriedumi, kas var ierobežot atvērtību kopienā. Turpmāk būtu vēlams rast iespēju vairot dalībnieku izpratni par kultūras, u.c. atšķirībām.

Nodarbību gaitā ir ievērojami uzlabojušās dalībnieku prezentēšanas, prezentāciju sagatavošanas iemaņas un prasmes saistībā ar procesu vadīšanu. Grūtības, kas tika novērotas šajā sesijā, saistās ar reāli sasniedzamu mērķu noteikšanu. Dalībnieki bija izvirzījuši tik ambiciozus mērķus, ka tos nav iespējams īstenot īsā laika posmā. Tāpat iecerētajai komunikācijai ar kopienas locekļiem vajadzētu būt „cilvēciskākai”, semināra dalībnieki ir ļoti iejutušies profesionāļu lomās un atbilstoši valoda ir piesātināta ar profesionālo leksiku.

PROJEKTU VADĪBA

Devītā semināra par tēmu mērķis bija piedāvāt intelektuālus konceptus, sniegt iedvesmojošus piemērus un praktiskus padomus lai padziļinātu dalībnieku zināšanas par kopienām, par to problēmām. Nodarbību vadīja Čārlzs Bušmanis, kura redzējums un aizraujošā pieredze, kurā viņš dalījās kā pieredzējis praktiķis, noteikti bija ārkārtīgi vērtīga semināra dalībniekiem, kaut pasniedzējs šajā dienā jutās sasirdzis. Notika jautājumu – atbilžu sesija, kas liecināja par dalībnieku ieinteresētību. Tomēr varēja novērot, ka vairākiem dalībniekiem jauniegūtā informācija bija par sarežģītu vai tika pasniegta par ātru, t.i. tiem vēl pietrūkst priekšzināšanu vai viņu projekts atrodas agrīnākā attīstības stadijā, kad aplūkojamie jautājumi vēl nav tik ļoti aktuāli. Vēl nostiprinājās pārliecība, ka semināra dalībnieku, kā kopienu līderu komunikācijas prasmes ir pilnveidojamas.

STARPKULTŪRU DARBŅĪCA

Seminārs Nr. 10 tika veltīts kultūru atšķirībām un to vadīja divi pasniedzēji – Fils Vuds un Guna Garokalna Bīhele. Galvenā vērtība tika pievērsta dažādībai, galvenokārt etniskai, kā to ņemt vērā kopienas darbā. Lekciju gaitā tika apskatītas vērtībām, vērtību sistēmām veltītas

tēmas. Grupas dalībnieki tika lūgti aizpildīt aptaujas anketu, kas ļāva tiem izprast savas un grupas vērtības. Tas padziļināja dalībnieku interesi par šiem jautājumiem. Otrajā lekcijā Fils Vuds pievērsās kultūru atšķirībām – vai tās ir uztveramas kā apdraudējums vai iespēja, kā tās veicina radošumu. Lektors sniedza padomus kā darboties kopienās ar dažādu kultūras pieredzi un dalījās praktiskās pieredzes stāstos. Noslēgumā lektors aicināja dalībniekus veltīt savus projektus kultūru dažādības veicināšanai Latvijā.

Gunas Bīhelas vadībā norisinājās semināra daļa „Dažādība. Es, vide un profesionālā identitāte”. Semināra ietvaros tika aplūkotas identitātes piecu pīlāru modelis. Tas bija saistoši semināra dalībniekiem, jo ar šā modeļa palīdzību var apskatīt veselās kopienas, piemēram, pilsētņiekus, imigrantus vai cilvēkus ar īpašām vajadzībām utt. Semināra noslēgumā notika darbs pie izpratnes veidošanas kas ir dažādība un kāda ir tās nozīme kopienu darbā. Būtiski bija tas, ka semināra dalībnieki izprata kļūdas par procesiem, kas notiek daudzās kopienās - mēģinājumus to veidot viendabīgu, homogēnu, slēgtu, ar vienu vērtību sistēmu, ka kopienu darba misija ir apzināties visas tajā esošās kultūras grupas, izprast to vajadzības un radīt tām līdzvērtīgas iespējas kopienas ietvaros.

LATVIJAS LAUKU KOPIENU PARLAMENTS / PILSONISKĀ IZGLĪTĪBAS DARBŅĪCA

Seminārs: Pilsoniskās izglītības sesija, ko vada Jonas Büchel un Liesma Ose. Apmācību dalībnieki piedalījās Latvijas Lauku parlamenta pirmās dienas aktivitātēs.

Sesija Nr.1: *Lauku kopienu parlamenta vērtējums*, J.Büchel stāstīja par pilsoniskās izglītības nozīmi, sniedza piemērus, deva uzdevumus. Dalībnieki tika aicināti izvērtēt dzirdēto un sniegt savu ieguldījumu.

Sesija Nr.2: Pilsoniskā izglītība, rīki un definīcijas

Sesija Nr. 3: *Tikšanās ar VRG pārstāvjiem no katrai kopienai atbilstošā reģiona* sniedza iespēju izpētīt un kritiski analizēt sava reģiona VRG darbu.

Dalībnieki apmeklēja vairākas sesijas, piedalījās to darbā. Divas dalībnieces, VRG pārstāves, vadīja sesijas.

Sesija Nr.4: *Lauku kopienu parlamenta vērtējums – diskusija*, nodarbības ar praktiskiem uzdevumiem L. Oses vadībā. Katrs dalībnieks komentēja savu ieguldījumu un novērojumu.

Sesija Nr. 5: Izglītība kā kopienas saliedēšanas un popularizēšanas instruments Kā ar izglītības līdzekļiem panākt pozitīvu efektu kopienā? Izglītība kā ietekmīgs kopienas attīstības rīks sociālā kapitāla vairošanai. L. Oses vadīta nodarbība par kopienu pieredzi.

Sesija Nr. 6: *kopienas izglītošanas instrumentu izveide, un rezultātu prezentēšana*. Praktisks uzdevums: modelēt kopienas aktivizēšanas pasākumu, kurā kā stratēģija pielietota formālā vai neformālā izglītība. Trīs grupas modelēja savas kopienu iniciatīvas, no kurām viena balstījās vietējo amatnieku darbā ar jauniešiem pilsētas svētku laikā, otra: dažādu izglītojošu radošu darbnīcu virknē vietējiem iedzīvotājiem pusgada garumā, ar nolūku sekmēt iesaisti kopienas dzīvē, trešā: kopīga pasākuma plānošana un norise kopienā, kurā katrs iedzīvotājs kopā ar kaimiņiem veic konkrētu uzdevumu.

Sesija Nr. 7: Uzdevumi vasarai un uzdevumi noslēguma konferencei /J.Büchel/

Dalībnieki abu treneru iedvesmojošo un izglītojošo darbu vērtēja ļoti augstu. Īpaši uzsverot iespēju modelēt kopienu aktivizēšanas plānus. „*Vienā nodarbībā guvu vairāk noderīgas informācijas nekā divās iepriekšējās dienās parlamentā*” – atzina kāds dalībnieks. Šķiet, kopienu līderi liks lietā jauniegūtās zināšanas savos kopienu attīstības un vietējo iedzīvotāju aktivizēšanas plānos.

3.1.4. NOVĒROJUMOS BALSTĪTI IETEIKUMI TURPMĀKAI APMĀCĪBU ORGANIZĒŠANAI

- + Iespēju robežās iepriekš saskaņot semināru norises laikus ar dalībniekiem, jo atsevišķos gadījumos dalībnieki aizņemtības dēļ nevarēja piedalīties pilnu semināra laiku.
- + Programmas ievaros būtu jā sagatavo kopienu iepazīšanas aprastu komplekts lektoru vajadzībām. Programmas formāts nosaka, ka atsevišķas tēmas pasniedz dažādi lektori, tādēļ jānodrošina savlaicīga kopienu iepazīšana un pilnvērtīgāka iepriekšējo lektoru vērtējumu nodošana. Lai gan šāda sistēma programmas lektoru vidū pastāvēja, tomēr to nepieciešams papildināt, iespējams veidojot regulāras lektoru apspriedes.
- + Atsevišķos gadījumos informācijas pasniegšanas sarežģītības piegums bija par strauju - jauniegūtā informācija bija par sarežģītu vai tika pasniegta par ātru, t.i. nereti dalībniekiem trūkst priekšzināšanu vai, atsevišķos gadījumos, dalībnieku pārstāvētā kopiena vēl nav nonākusi attiecīgā projekta attīstības stadijā. Padziļināta satura pasniegšanas tempu sinhronizācija un plānošana šajā ziņā uzlabotu zināšanu apguvi.
- + Pasniedzējiem pasniedzot savas tēmas vairāk jādomā par rīkiem, kas palīdzētu noteikt kopienas vajadzības. Piemēram, kā veidojamas aptaujas anketas, kas palīdzētu mērīt attiecīgajā seminārā aplūkoto jautājumu loku.

3.2. STARP-PAŠVALDĪBU SADARBĪBAS APMĀCĪBU PROGRAMMA

Starp-Pašvaldību Sadarbības programmas mērķis ir veicināt aktīvākās Latvijas pašvaldības identificēt kopējas intereses un vajadzības, un balstoties tajās uzsākt ciešākus sadarbības projektus ar citām pašvaldībām Latvijā un ārpus tās.

Ņemot vērā, ka Starp-Pašvaldību Sadarbības koncepts (IMC - *no angļu Inter-Municipal Cooperation*) ir starptautiski plaši pazīstams un atzīts koncepts, kā arī, atsevišķos gadījumos ir saskatāmas šī koncepta veiksmīgas ieviešanas pazīmes arī Latvijā, programmas autori un konsultanti par prioritāti nosaka ne vien atbalstu kopienām (skatīt Kopienu attīstības apmācību programmu), bet arī kultivēt pašvaldību spēju komunicēt un sadarboties ar līdzīgi domājošām pašvaldībām nolūkā stiprināt piedāvājamo pakalpojumu groza kvalitāti un konkurētspēju.

Galvenie IMC programmas uzdevumi ir iepazīstināt atbildīgos pašvaldību pārstāvjus ar 1) citu valstu labās prakses piemēriem reģionālās un ekonomiskās sadarbības struktūru izveidē un iedzīvināšanā, 2) labas pārvaldības principu iestrādāšanu minēto modeļu izveidē tādējādi

stiprinot savstarpējo uzticību un atklātību, kā arī 3) iedibināt profesionālu komunikācijas platformu plānošanas ekspertu līmenī.

Programma vērsta uz pašvaldības administratīvā darbinieka / eksperta līmeņa personālu, kas attiecīgajā pašvaldībā saskarās ar sadarbības un plānošanas projektu vadību. Programmas pamatprincipi veidoti ar nolūku radīt kopīgu profesionālo izpratni kā pašvaldības darbinieku, tā arī politiķu vidū.

IMC programmas koncepcija, apskatāmie temati un veicamie uzdevumi tika formulēti sagatavošanās semināra laikā 2015. gadā februārī. Tajā potenciālie programmas dalībnieki formulēja sev aktuālos un pārstāvētajai pašvaldībai nepieciešamākos jautājumus starp-pašvaldību sadarbības kontekstā.

Pirmais seminārs demonstrē kā IMC projekti praktiski veicina vietējās un reģionālās ekonomikas attīstības scenārijus. Nozares profesionāļiem / pašvaldību ierēdņiem bija iespēja iesaistīties vietējos pašvaldības vadītājus arī nākamajā semināra posmā.

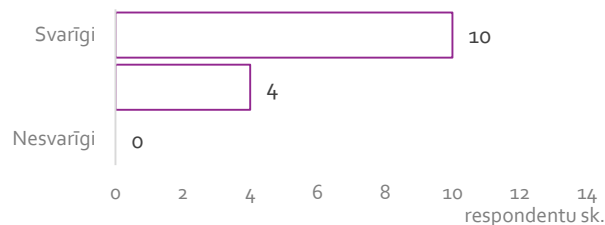
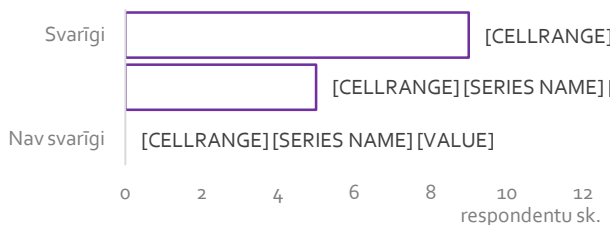
Otrais seminārs vērsts uz izpratnes padziļināšanu par IMC modeļa priekšrocībām pastiprinātu uzmanību pievēršot IMC jēdzieniskajai nozīmei, dažādu valstu vēsturiskajai pieredzei šī instrumenta izmantošanā, kā arī vietējā politiskā līmeņa iesaistē nodrošinot vienotu izpratni par IMC kā pašvaldību spēcinošu un izaugsmi veicinošu instrumentu.

Trešais seminārs skāra tās pārvaldības un komunikācijas prasmes, kas nepieciešamas praktiskajiem IMC sadarbības modeļu ieviešējiem un uzturētājiem pašvaldību, pudura vai reģiona līmenī. Seminārs piedāvāja padziļinātu skatījumu uz labākajiem komunikācijas instrumentu pielietojuma piemēriem, skāra ierēdņiem nepieciešamo „daudzveidības apmācības“ treniņu, ieskatu labas pārvaldības principu iedzīvināšanā jau sākotnējos projekta posmos ar nolūku radīt pēc iespējas veiksmīgāku un uzticībā balstītu pārrobežu sadarbības modeli.

Astoņu aktīvāko pašvaldību pārstāvji saņēma papildus iespēju piedalīties OECD seminārā Mančesterā, Anglijā. Cikls tika noslēgts ar pieredzes apmaiņas semināru, kurā tika nodrošināta iespēja prezentēt apmācību rezultātus plašākai kolēģu un citu profesionāļu sabiedrībai, sabiedriskajām organizācijām un citām institūcijām.

Apmācību programmas mērķi atslēgas vārdos: *sadarbība; komunikācija; zināšanu un pieredzes apmaiņa; ekspertu līmeņa komunikācijas platformas izveide.*

3.2.1. PAŠVALDĪBU SADARBĪBAS APMĀCĪBU DAŽĀDU ASPEKTU VĒRTĒJUMS

43. grafiks. Personiskā izaugsme

41. grafiks. Profesionālo zināšanu apguve

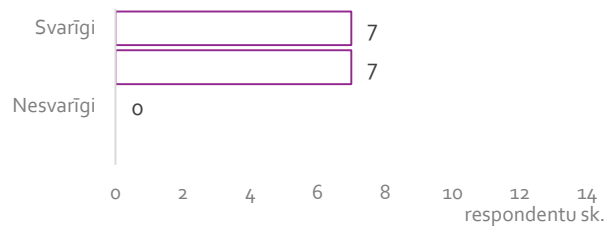
42. grafiks. Pašvaldību sadarbības principu padziļināta izpratne

Dalībnieku aptaujas (41. – 43. grafiks) rāda, ka starp-pašvaldību sadarbības semināru dalībnieki visaugstāk novērtē iespēju iegūt zināšanas pašvaldību sadarbībā, kamēr profesionālo zināšanu ieguve un personiskā izaugsme tiek vērtēta kā kopumā pozitīva, bet mazāk nozīmīga.

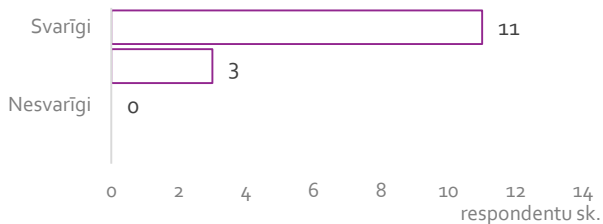
3.2.2. APMĀCĪBU ASPEKTU VĒRTĒJUMS SAISTĪBĀ AR IKDIENAS DARBU PAŠVALDĪBĀ

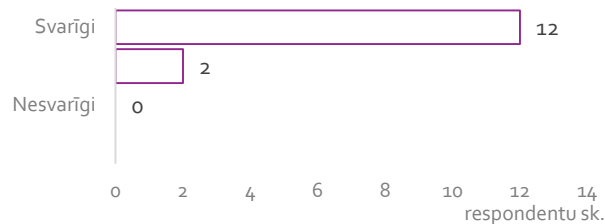
44. grafiks. Pašvaldības sadarbības idejas labāka sapratne

45. grafiks. Pašvaldības ekonomiskās attīstības jautājumi

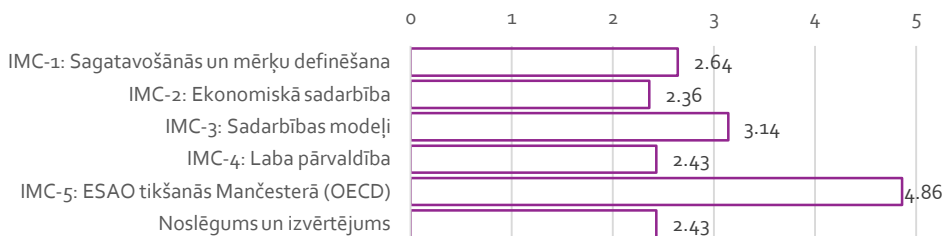

46. grafiks. Komunikācija pašvaldībā

47. grafiks. Sadarbības veidošana ar citām pašvaldībām

Kā redzams no 44. – 47. grafikā attēlotajiem rezultātiem, tad visi aspekti ir svarīgi ikdienas darbā pašvaldībā, bet visaugstāk, no pielietojamības viedokļa raugoties, ir novērtēta pašvaldības sadarbības idejas labāka sapratne

48. grafiks.: Dalībnieku vērtējums pašvaldību sadarbības apmācību semināriem pēc to praktiskā nozīmīguma ikdienas darbam (5 punktu skalā)

Kā redzams 48. grafikā (mazāka skaitliskā vērtība nozīmē augstāku rangū, tas ir, augstāku vērtējumu) visaugstāk vērtēti ir ekonomiskās sadarbības un labas pārvaldības un komunikācijas seminārs. Kā vismazāk svarīgais ir vērtēts mācību ceļojums / konference Mančestrā.

Dalībnieku zems novērtējums Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas OECD semināram Anglijā cieši saistāms ar dalībnieku novērtējuma aptaujas anketu secinājumos norādīto, proti, lai gan seminārs bija iedvesmojošs, pieredzes stāstu pārpilns un noderīgas informācijas piesātināts, tomēr šī semināra sagaidāmo dalībnieku profils neatbilda Latvijas delegācijas līmenim. Dalībnieki norāda, ka OECD seminārs bijis mērķēts uz pašvaldību vadītāju un pilsētu augstāko amatpersonu līmeni, nevis ekspertu līmeni. Dalība šādos pasākumos visefektīvāk nodarētu augstākajam pārvaldes līmenim.

Tomēr, kā negaidīts rezultāts tieši OECD semināra apmeklētāju saliedētās komandas darbam ir izceļams pēc dalībnieku iniciatīvas veidotā ekspertu komunikācijas platforma sociālajos tīklos. Lai arī sākotnēji šī grupa tika izveidota tikai OECD semināra apmeklētājiem, tā tika paplašināta pēc noslēguma semināra ar pārējiem programmas dalībniekiem, kas turpina pievienot ieinteresētus kolēģus un nozares profesionāļus. Kā norāda programmas dalībnieki, komunikācijas platforma veicina praktisku zināšanu apmaiņu un ciešāku sadarbību tieši ekspertu līmenī.

3.2.3. PROGRAMMAS KOPĒJAIS VĒRTĒJUMS

Kā redzams 49. grafikā, absolūtais aptaujas dalībnieku vairākums uzskata, ka arī nākotnē, raugoties no pašvaldību skatu punkta, būtu nepieciešams organizēt šādus apmācību ciklus, kas ne vien sniedz jaunu informāciju un veicina profesionālās kvalifikācijas celšanu, bet ne mazāk svarīgi, vieno pašvaldību speciālistus radot pamatu neformālai saziņai un pieredzes apmaiņai.

49. grafiks. Atbildes uz jautājumu “Vai nākotnē, raugoties no jūsu pašvaldības skatu punkta, būtu jānotiek pašvaldību sadarbības apmācībām?”

Sniedzot atbildes uz papildjautājumu “Vai būtu svarīgi izveidot pašvaldību komunikācijas platformu?” visi aptaujas dalībnieki norādīja, ka šāda komunikācijas platforma ir īpaši nepieciešama pašvaldību ekspertu līmenī. Aptaujas dalībnieki atzīmēja, ka pašvaldības vadības līmenī komunikācija notiek regulāri, tomēr tā ir vērsta uz politisku nostādņu formulēšanu un gandrīz nekad nefokusējas uz ekspertu līmeņa problēmu jautājumu risināšanu.

Atbildot uz otru papildus jautājumu par to, kādas citas sadarbības/apmācību formas būtu nepieciešamas pašvaldību sadarbības veicināšanai biežāk minētā atbilde bija pieredzes apmaiņa dažādās formās, kā semināri un kopēji pieredzes apmaiņas braucieni. Atbilžu klāstā bieži tika pieminēta arī nepieciešamība pēc papildus aktivitātēm, kas ekspertu līmenī apgūtās zināšanas un vajadzības spētu efektīvi komunicēt pašvaldību politiskās vadības līmenī vienlaikus veicot politiku izglītošanas un ārēju konsultantu piesaistes funkciju, kas veicinātu ciešāku sadarbību starp pašvaldībām gan plānošanas funkcijas īstenošanā, gan kopīgā projektu ieviešanā risinot tādas vajadzības, kas katrai individuālajai pašvaldībai nav pa spēkam.

04 ATZIŅAS UN REKOMENDĀCIJAS

Atziņas un rekomendācijas veidotas novērtējot apmācību programmu norisi un saturu, novērojot semināru norisi, analizējot apmācību satura materiālus, kā arī veicot vispārējus apsvērumus, ņemot vērā Latvijas teritoriju specifiku.

Rekomendācijas izstrādātas 1) turpmāka darba efektīvākai organizēšanai kopienu un to līderu apmācībai un pilnveidei Latvijā; 2) darbības virzienu noteikšanai vietējo kopienu attīstībai un Latvijas vietējo kopienu līdzdalības veicināšanai teritoriju attīstības plānošanas procesā.

4.1. KOPIENU ATTĪSTĪBAS APMĀCĪBA

STRUKTŪRA

Gada laikā īstenotie divpadsmit divu un trīs dienu semināru bloki, pēc to struktūras ir veidoti metodiski pamatoti. Apmācības process bez klātienes semināriem, noritējis arī starpposmos starp semināriem, kas devis iespēju zināšanas nostiprināt, ka arī izmēģināt praksē pēc katra semināra. Veiksmīgi darbojusies sistēma, kur katra kopiena pie sevis uzņēmusi divus seminārus, kas devis iespēju visiem dalībniekiem iepazīt atšķirīgās fokusa teritorijas un tajās dominējošos problemātiskos jautājumus, kas, savukārt, ļāvis projekta dalībniekiem vieglāk izprast izvēlētos risinājumus un praktiski strādāt ar kopienu un sabiedrību. Pateicoties struktūrai nostiprinājusies dalībnieku spēja sadarboties un pašā procesā radīt jaunas zināšanas un iemaņas.

PROCESS

Būtiska apmācības procesa iezīme ir dalībnieku motivācija - vēlme iesaistīties un sekmēt savas kopienas attīstību.

Apmācību process sākas pārliecībā par kolektīvu mācīšanos ar mērķi attīstīt vietējo kopienu un mobilizēt pašus dalībniekus uzņemties lielāku iniciatīvu.

Apmācību norise apstiprinājusi, ka uzticības pilnas un radošas attiecības dalībnieku un lektoru starpā sekmē iekšējā sadarbības un mācīšanās tīkla veidošanos, kas ir viens no nozīmīgākajiem kopienu turpmākas attīstības elementiem.

Savstarpējo saikņu veidošana, neatkarīgi no teritorijas, sekmē zināšanu plūsmu (ideju, pieredzi, teorētisko zināšanu izplatīšanu un pārnese), ir pamats uz zināšanām balstītu sociālu tīklu izveidei un kopienu ilgtermiņa attīstībai, kā arī rada potenciālu kopīgu attīstības aktivitāšu veikšanai nākotnē. Kopienu ārpus projekta aktivitātes un kopēji uzsāktie projekti jau šobrīd apliecina izvēlētas saliedēšanas taktikas panākumus.

SATURS

Semināru satura veidošanā nepieciešams vairāk integrēt teorētiskās zināšanas ar padziļinātu praktisko iemaņu attīstīšanu, darbošanos grupās, kur iespējams mācību vidē pārbaudīt metodes, kuras pēc tam iespējams pielietot kopienu ikdienas darbā. Iespējams, ka grupa vai atsevišķi tās dalībnieki kādā stadijā ir ieguvusi pietiekamu zināšanu apjomu un ir nepieciešamība paaugstināt gan zināšanu apguves, gan piedāvājuma līmeni no iesācēja uz

lietpratēju. Attīstot līdzīgu projektu nākotnē nepieciešams rūpīgāk strādāt pie papildus metodiskā materiāla un dažādas papildus literatūras, tostarp arī atsevišķu pieredzes stāstu apkopojumu, kas ļautu patstāvīgi grupas dalībniekiem padziļināt savas zināšanas kopienu attīstības jautājumos.

Apmācību saturā lielāka uzmanība pievēršama komunikācijas prasmju apgūšanai. Saturā jānostiprina metodoloģija, kas ļauj pilnvērtīgāk sasaistīt potenciālo resursu novērtēšanu ar nākotnē attīstāmiem projektiem.

Apmācības saturā nepieciešams likt lielāku uzsvāru uz to, cik svarīgs ir iniciatīvas, sadarbības pretstati, dominance, segregācija un kritika, kopienas centrs (fiziskais un garīgais), radot iespējas attīstīties dažādām situācijām.

Apmācības jāpapildina ar zināšanām par dažādu resursu pieejamības izvērtēšanu un plānošanu (cilvēkresursi, kultūras un dabas mantojums, finanses), kā arī vairāk jāapskata praktiskas metodes iedzīvotāju piesaistei, atbalsta grupu mobilizācijai iedzīvotāju vidū, kā arī citām vietas mārketinga metodēm.

Lai veicinātu vienotu satura izpratni apmācību materiāli papildināmi ar vienotu definīciju skaidrojumu.

IETEKME

Pēc būtības, īstenotā programma atbilst apmācību programmai sociālajā plānošanā.

Lai palielinātu aktivitātes ietekmi nākotnē jāaptver plašāks dalībnieku loks. Nepieciešams paplašināt dalībnieku skaitu no programmā iesaistītajām kopienām, kas ļautu aptvert plašāku teritoriju loku, paplašinātu pieredzi un radītu pozitīvu ietekmi uz zināšanām plašākā sabiedrībā, kā arī stiprinātu vietējo pilsonisko struktūru attīstību.

Apmācību procesā vēlams daudz ciešāk iesaistīt arī pašvaldības darbiniekus, tādējādi veidojot vienotu izpratni par katras konkrētās teritorijas attīstību un nepieciešamo kopradi kopēju mērķu sasniegšanai.

4.2. STARP-PAŠVALDĪBU SADARBĪBAS APMĀCĪBA UN KOPIENU ATTĪSTĪBA

Lai varētu uzsākt mērķtiecīgu kopienas darba veidošanu Latvijā, visiem iesaistītajiem, tostarp politikas veidotājiem un lēmējiem, ir jāreķinās ar to, ka kopienas darbs ir nebeidzams process un Latvijas apstākļos nav sagaidāmu ātru rezultātu.

Valstī ir jāturpina veidot pozitīva attieksme pret mazajām teritorijām, vietām, ciemiem, parādot, ka tās var rast un ir radušas spēku sevī savai attīstībai balstoties uz kopienu darbu starp-pašvaldību sadarbību gan horizontālā, gan vertikālā dimensijā. Plašāka institucionālā starp-pašvaldību sadarbība iespējama arī dalot augsti kvalificētu pārvaldes personālu, tādējādi paplašinot un padarot pieejamu arī kvalitatīvu pārvaldes pakalpojumu klāstu (projektu izstrāde, plānošana, finanšu vadība u.c.).

Nepieciešams apzināt, izpētīt un informēt plašāku sabiedrību par labajiem attīstības piemēriem nelielajās teritorijās un to attīstības iniciatīvām. Tās bieži vien var ātrāk un vieglāk

pārveidoties, piemēroties jaunajām situācijām, būt viedas savā attīstībā. Būtu nepieciešama padziļināta analīze par faktoriem, kuri ir citu sekmīgu mazo vietu attīstības pamatā.

Pēdējos gados novērojamā straujā pilsoniskās sabiedrības attīstība ir veicinājusi iedzīvotāju izpratni par vietas un kopienas attīstības nepieciešamību. Ir jūtams, ka būtiski palielināties arī atbildības līmenis iedzīvotāju vidū par savu vietu un tās attīstību. Aizvien biežāk parādās iniciatīvas lauku un pilsētu teritoriju un to vietējo kopienu attīstībai, iniciatīvas, kur vietējās kopienas spēj apvienot resursus un mērķtiecīgi virzīties uz kopienas dzīves līmeņa un vispārīgas apmierinātības celšanu.

Lielu lomu teritoriju attīstībā nosaka attīstības plānošanas speciālisti. Sociālie darbinieki rūpējās par līdzcilvēkiem kopienās, un pateicoties kuriem, notiek dažādu sociālo pakalpojumu izveide, kā arī būtiski tiek stimulēta kopīgā iedzīvotāju aktivitāte. Šodien un nākotnē ir vajadzība pēc integrētākas profesionālas darbības, lai organizētu procesus – rosinātu vietējos iedzīvotāju kopienās sadarboties, kā arī meklēt jaunas sadarbības formas. Blakus profesionālajai specifikai, kopienas darbs prasa ļoti nopietnu un patiesu interesi no iesaistītajiem speciālistiem.

Sociālās attīstības speciālistiem ir jārēķinās ar to ka teritorijas ir ļoti atšķirīgas un daudzviet kopienām trūkst elastīgas un mūsdienīgas attīstības perspektīvas. Tās bieži ir teritorijās, kur novērojama vietējās sabiedrības noslāņošanās, kas atspoguļojas gan materiālajā stāvoklī, gan pilsoniskās līdzdalības aktivitātes apmērā.

Sociālajam darbam un pārvaldībai kopumā jāmeklē jaunas pieejas, iespējas, kas vērstas uz dialogu ar iedzīvotājiem, kopienu līdzdalību un principa *no apakšas uz augšu* ievērošanu – nepieciešama virzība uz demokrātisku pārvaldi, kā priekšnosacījumu teritoriālo kopienu veidošanās procesam, pastāvēšanai un aktivitātei.

Latvijā katastrofāli trūkst izpratne, zināšanas un prasmes kopienu darba īstenošanā un plānošanā. Minēto zināšanu trūkums novērojams gan plānošanas jomas profesionāļu vidū, gan sociālo darbinieku lokā, gan citu saistīto nozaru speciālistu vidū, arī pašu kopienu aktīvistu vidū novērojams vienotas izpratnes trūkums. Sabiedrībā diskutējami ir daudzi jautājumi saistībā par kopienu plānošanu.

Patreiz Latvijā teritoriālo kopienu attīstīšana un līdzdalība plānošanā, starp-teritoriālā sadarbība u.c. tēmas *neiekļaujas formālajā plānošanas sistēmā* un turpmāk veicamais darbs būtu cieši saistāms ar teritoriālo kopienu veidošanās procesu atbalstu, aizvien vairāk īstenojot kopienu plānošanas pilotprojektus, līdzīgi, kā tas darīts šī projekta ietvaros.

Apsverama ir ilgstošā plānveida darbībā balstīta ***nacionāla mēroga atbalsta programmas izveide*** kopienu stiprināšanā, kuras mērķis būtu veicināt turpmāku lauku kopienu attīstības plānu izstrādi, kas kalpotu par sabiedrības līdzdalības metodi plašāku vietēju, reģionālu un nacionālu attīstības plānu izstrādei un īstenošanai. Šāda darbība varētu radīt arī pozitīvus priekšnosacījumus atsevišķu pašvaldību funkciju deleģēšanai pilsoniskās sabiedrības organizācijām.

Būtisku lomu teritoriju attīstībā šobrīd sniedz vietējie koordinējošie atbalsta mehānismi, piemēram, vietējās rīcības grupas, kopienu fondi, kuru kapacitātes pēdējos gados pieaug un tie darbojas arī starp-pašvaldību dimensijā. Pašu pašvaldību lielumi, budžeta iespējas,

cilvēkresursi un to vēsturiskā bagāža, pieredze un zināšanas ir ļoti atšķirīgas, lai veidotu puslīdz vienotu izpratni par kopienas darbu. Tāpēc kopienu attīstībai Latvijā nepieciešams radīt gan informatīvo, gan metodisko atbalstu valsts līmenī, gan dažādus nacionālus atbalsta instrumentus kopienu iniciatīvu stiprināšanai un arī finansēšanai. Būtiski, lai šie instrumenti būtu elastīgi un piemērojami dažādām kopienām un to attīstības līmenim. Atbalsta sistēmai ir jābūt vērstai uz kopienu iniciatīvu pastāvīgu attīstību, tomēr ir jāreķinās, ka šāds atbalsts ir grūti koordinējams no valsts pārvaldes puses, kā arī ir apgrūtināši identificēt tūlītējus redzamus kvantitatīvus rezultātus.

Mācīšanās ir vēl viena nebeidzama kopienas darba sastāvdaļa. Kopienu darba speciālistiem ir nepieciešama nepārtraukta zināšanu pilnveide, viņiem ir jāspēj sabalansēt lokālās vajadzības un darbības ar stratēģisku nozīmi un kontekstu. Ja kopienas darbam Latvijā tiek veidots vienots mehānisms, tad mācīšanās aktivitātēm ir jāparedz būtiski resursi. Šāda reģionālās attīstības instrumenta turpmāka ieviešana nosaka vajadzību pēc stabila finansēšanas instrumenta noteikšanai ieviešanas periodam (5 līdz 10 gadi), kas versts uz cieši integrēta kopienu darba speciālistu tīkla izveidi un saistīto pašvaldību speciālistu līdzdalību tajā.

PIELIKUMI

1. Cik lielā mērā kopienu attīstības mācību programmā jums ir svarīgs katrs no sekojošiem mērķiem? *

Mark only one oval per row.

	Nemaz - 1	2	3	4	Ļoti - 7
Kontaktu iegūšana	☐	☐	☐	☐	☐
Skats no malas uz manu darbu	☐	☐	☐	☐	☐
Praktiskās nodarbības	☐	☐	☐	☐	☐
Aizraujoši kultūras pasākumi	☐	☐	☐	☐	☐
Saprast savas intereses	☐	☐	☐	☐	☐
Redzesloka paplašināšana	☐	☐	☐	☐	☐
Mērķa definēšanas prasmes	☐	☐	☐	☐	☐
Pieredzes apmaiņa	☐	☐	☐	☐	☐
Komunikācijas prasmes	☐	☐	☐	☐	☐
Sapratne, kas ir kopiena	☐	☐	☐	☐	☐
Sistēmas sapratne	☐	☐	☐	☐	☐
Instrumenti darbam	☐	☐	☐	☐	☐

2. Cik lielā mērā katrs no šiem mērķiem kopienu attīstības mācību programmā līdz šim jau ir sasniegts? *

Mark only one oval per row.

	Nemaz - 1	2	3	4	Pilnā mērā- 7
Kontaktu iegūšana	☐	☐	☐	☐	☐
Skats no malas uz manu darbu	☐	☐	☐	☐	☐
Praktiskās nodarbības	☐	☐	☐	☐	☐
Aizraujoši kultūras pasākumi	☐	☐	☐	☐	☐
Saprast savas intereses	☐	☐	☐	☐	☐
Redzesloka paplašināšana	☐	☐	☐	☐	☐
Mērķa definēšanas prasmes	☐	☐	☐	☐	☐
Pieredzes apmaiņa	☐	☐	☐	☐	☐
Komunikācijas prasmes	☐	☐	☐	☐	☐
Sapratne, kas ir kopiena	☐	☐	☐	☐	☐
Sistēmas sapratne	☐	☐	☐	☐	☐
Instrumenti darbam	☐	☐	☐	☐	☐

3. Cik lielā mērā kopienu attīstības mācību programma ir ietekmējusi jūsu darbu kopienā? *

Mark only one oval.

	1	2	3	4	5
Nemaz ☐	☐	☐	☐	☐	☐
					Ļoti lielā mērā

4. Cik lielā mērā kopienu attīstības mācību programma ir ietekmējusi jūsu kopienas dzīvi? *

Mark only one oval.

	1	2	3	4	5	
Nemaz	☐	☐	☐	☐	☐	Ļoti lielā mērā

5. Cik lielā mērā šobrīd ir sasniegti jūsu ar programmu saistītie kopienu attīstītie mērķi? *

Mark only one oval.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Nemaz	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Pilnā mērā

6. Vai ir kaut kas (mācību tēmas), ko būtu ļoti svarīgi iekļaut programmā tās beigu posmā?

Ierakstiet!

7. Septembra beigās programmas ietvaros ir paredzēta konference, kādām tēmām būtu jābūt apskatītām šajā konferencē?

Ierakstiet!

4.1.2. Kopienų attīstības mācību programma (otrā aptauja)

1. Cik lielā mērā kopienu attīstības mācību programmā jums ir svarīgs katrs no sekojošiem mērķiem? *

Mark only one oval per row.

	Nemaz - 1	2	3	4	Ļoti - 7
Kontaktu iegūšana	☐	☐	☐	☐	☐
Skats no malas uz manu darbu	☐	☐	☐	☐	☐
Praktiskās nodarbības	☐	☐	☐	☐	☐
Aizraujoši kultūras pasākumi	☐	☐	☐	☐	☐
Saprast savas intereses	☐	☐	☐	☐	☐
Redzesloka paplašināšana	☐	☐	☐	☐	☐
Mērķa definēšanas prasmes	☐	☐	☐	☐	☐
Pieredzes apmaiņa	☐	☐	☐	☐	☐
Komunikācijas prasmes	☐	☐	☐	☐	☐
Sapratne, kas ir kopiena	☐	☐	☐	☐	☐
Sistēmas sapratne	☐	☐	☐	☐	☐
Instrumenti darbam	☐	☐	☐	☐	☐

2. Cik lielā mērā katrs no šiem mērķiem kopienu attīstības mācību programmā līdz šim jau ir sasniegts? *

Mark only one oval per row.

	Nemaz - 1	2	3	4	Pilnā mērā- 7
Kontaktu iegūšana	☐	☐	☐	☐	☐
Skats no malas uz manu darbu	☐	☐	☐	☐	☐
Praktiskās nodarbības	☐	☐	☐	☐	☐
Aizraujoši kultūras pasākumi	☐	☐	☐	☐	☐
Saprast savas intereses	☐	☐	☐	☐	☐
Redzesloka paplašināšana	☐	☐	☐	☐	☐
Mērķa definēšanas prasmes	☐	☐	☐	☐	☐
Pieredzes apmaiņa	☐	☐	☐	☐	☐
Komunikācijas prasmes	☐	☐	☐	☐	☐
Sapratne, kas ir kopiena	☐	☐	☐	☐	☐
Sistēmas sapratne	☐	☐	☐	☐	☐
Instrumenti darbam	☐	☐	☐	☐	☐

3. Cik lielā mērā kopienu attīstības mācību programma ir ietekmējusi jūsu darbu kopienā? *

Mark only one oval.

	1	2	3	4	5	
Nemaz	☐	☐	☐	☐	☐	Ļoti lielā mērā

4. Cik lielā mērā kopienu attīstības mācību programma ir ietekmējusi jūsu kopienas dzīvi? *

Mark only one oval.

	1	2	3	4	5	
Nemaz	☐	☐	☐	☐	☐	Ļoti lielā mērā

5. Cik lielā mērā šobrīd ir sasniegti jūsu ar programmu saistītie kopienu attīstītie mērķi? *

Mark only one oval.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Nemaz	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Pilnā mērā

6. Vai ir kādas tēmas, ko būtu svarīgi iekļaut līdzīgā programmā? Kādas?

Ierakstiet!

7. Kam nākotnē būtu svarīgi mācīties līdzīgā programmā?

Ierakstiet!

2. PIELIKUMS:
STARP-PAŠVALDĪBU SADARBĪBAS
APMĀCĪBU NOVĒRTĒŠANAS
ANKETA

1. Kā jūs kopumā vērtējat pašvaldību sadarbības apmācības? *

Cik svarīgs bija katrs no šiem aspektiem?

Mark only one oval per row.

	Nebija svarīgi	Grūti pateikt	Bija svarīgi
Profesionālo zināšanu ieguve	☐	☐	☐
Pašvaldību sadarbības labāka izpratne	☐	☐	☐
Personības izaugsme	☐	☐	☐

2. Cik noderīgas bija pašvaldību sadarbības apmācības saistībā ar jūsu ikdienas darbu pašvaldībā? *

Cik svarīgs bija katrs no šiem aspektiem?

Mark only one oval per row.

	Nebija svarīgi	Grūti pateikt	Bija svarīgi
Pašvaldības sadarbības idejas labāka sapratne	☐	☐	☐
Pašvaldības ekonomiskās attīstības jautājumi	☐	☐	☐
Komunikācija pašvaldībā	☐	☐	☐
Sadarbības veidošana ar citām pašvaldībām	☐	☐	☐

3. Saranžējiet pēc svarīguma visus pašvaldību sadarbības apmācību pasākumus? *

Svarīgāko pasākumu apzīmējiet ar "1", nākamo svarīgāko pasākumu ar "2" un tā līdz "6", kas ir vismazāk svarīgais pasākums.

Mark only one oval per row.

	1 pats svarīgākais	2	3	4	5	6 vismazāk svarīgais
Atklāšanas seminārs februārī	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ekonomiskā sadarbība, vadīja Antti Korke, aprīlī	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Pašvaldību sadarbības instrumenti un starptautiskā pieredze, vadīja Marc Geldof, maijā	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Labā pārvaldība un komunikācija, vadīja Jonas Büchel, jūnijā	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mācību ceļojums - OECD konferencē Mančesterā, jūnijā	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Noslēguma tikšanās un programmas vērtēšana septembrī	☐	☐	☐	☐	☐	☐

4. **Vai nākotnē, raugoties no jūsu pašvaldības skatu punkta, būtu jānotiek pašvaldību sadarbības apmācībām? ***

Mark only one oval.

1 2 3 4 5

Nav nekādas vajadzības Tas būtu ļoti svarīgi

5. **Kas nākotnē būtu jā māca pašvaldību sadarbības apmācībās? ***

6. **Vai būtu svarīgi izveidot pašvaldību komunikācijas platformu? ***

Mark only one oval.

Jā

Nē

7. **Kādas citas sadarbības/apmācību formas būtu nepieciešamas pašvaldību sadarbības veicināšanai? ***

3. PIELIKUMS: SEMINĀRU PLĀNS - TĒMAS UN DATUMI

1. SEMINĀRS – IEVADS / ATSPĒRIENA SEMINĀRS, 2014. GADA JŪNIJS.

Apraksts: 12 semināru cikla starts. Komandas saliedēšana un ievads kopienu darba metodikā.

Lektori: Guntars Ruskuls un Ansis Bērziņš.

2. SEMINĀRS – DARBS KOPIENĀ / ATTĪSTĪBAS SEMINĀRS, 2014. GADA AUGUSTS.

Apraksts: Ievads attīstības stratēģiju veidošanā un reģionālās attīstības pamatprincipos.

Lektori: Guna Garokalna-Bihela un Jonas Büchel.

3. SEMINĀRS – TIECIENS PĒC SAPŅA / RADOŠUMA SEMINĀRS, 2014. GADA SEPTEMBRIS.

Apraksts: Ievads kultūras vadībā kā metodē vietējas kopienas atjaunošanai un attīstībai. Izmantojamie instrumenti no mākslas, kultūras vadības, ekonomikas un plānošanas.

Lektori: Phil Wood.

4. SEMINĀRS – DOMĀJOT PAR BIZNESU / VIETĒJĀS EKONOMIKAS SEMINĀRS, 2014. GADA OKTOBRIS.

Apraksts: Latvijas Lauku Forums u vietējā ekonomiskā attīstība. Kas kopīgs kopienai un jaunam uzņēmumam? Ciemu attīstības plāns.

Lektori: Āris Ādlers un Valdis Kudiņš.

5. SEMINĀRS – PAZIŅAS UN SAKARI / KONTAKTU DIBINĀŠANAS SEMINĀRS, 2014. GADA NOVEMBRIS.

Apraksts: Kontakta dibināšana un vietējo grupu iesaiste. Ievads sociālās plānošanas pamatprincipos.

Lektori: Guntis Stirna. Docētāji asistents: Guna Garokalna-Bihela un Jonas Büchel.

6. SEMINĀRS – VALSTS UN VARA / KOPIENAS NOVĒRTĒŠANAS SEMINĀRS, 2014. GADA DECEMBRIS.

Apraksts: Kopienas novērtēšanas tehnikas un ievads praktisku stratēģiju veidošanā. Projekta novērtējuma pirmais posms.

Lektori: Andrew Johansson un Guido Sechi.

PAVASARA PĀRTRAUKUMS - VIETĒJĀ NOVĒRTĒJUMS PERIODS.

Datums: 2015. gada janvāris

7. SEMINĀRS – KOPIENAS NOVĒRTĒŠANAS SEMINĀRS II, 2015. GADA FEBRUĀRIS.

Apraksts: Kopienas novērtēšanas analizēt.

Lektori / Vērtētāji: Phil Wood; Āris Ādlers, Guna Garokalna-Bihela un Jonas Büchel.

8. SEMINĀRS – CIEMU ATTĪSTĪBAS PLĀNS / CIEMU ATTĪSTĪBAS SEMINĀRS VOL.2, 2015. GADA MARTS.

Apraksts: Ciemu attīstības plāns seminārs vol.2.

Lektori: Āris Ādlers un Valdis Kudiņš.

9. SEMINĀRS – PROJEKTU VADĪBA, 2015. GADA APRĪLIS.

Apraksts: Projektu vadība.

Lektori: Jānis Baltačs un Charles Bušmanis

10. SEMINĀRS – STARPKULTŪRU DARBNĪCA, 2015. GADA MAIJS.

Apraksts: Starpkultūru darbnīca.

Lektori: Phil Wood un Guna Garokalna-Bihela.

11. SEMINĀRS - LATVIJAS LAUKU KOPIENU PARLAMENTS / PILSONISKĀ IZGLĪTĪBA DARBNĪCA, 2015. GADA JŪNIJS.

Apraksts: Pilsoniskā izglītība darbnīca.

Lektori: Liesma Ose un Jonas Büchel.

12. SEMINĀRS – NOSLĒGUMA SEMINĀRS, 2015. GADA SEPTEMBRIS.

Apraksts: Daļēji slēgts seminārs paveiktā novērtēšanai un nākotnes plānu izstrādei. Diskusijas par kopienu darba vajadzību Latvijas reģionālajā politikā.

Lektori: Phil Wood, Jonas Büchel, Guna Garokalna-Bihela un Kaspars Lielgalvis.

KAS IR KOPIENA?

Kopiena, šī projekta izpratnē ir vienota sabiedrības grupa, kas sevi identificē ar kādu ģeogrāfisku teritoriju – valsts, reģions, pilsēta, apkaime vai daudzdzīvokļu nama sēta. Kopienas var gan sakrist, gan atšķirties no formāli noteiktajām ģeogrāfiskajām robežām. Individīds vienlaikus ir vairāku kopienu loceklis.

KAS IR DARBS KOPIENĀ?

Darbs Kopienās ir spēcīgs instruments sociālas iekļaušanas nodrošināšanai, starpkultūru dialoga uzsākšanai mērķa grupu vidū, izkopj kopienas vērtības – savstarpējās attiecības un saziņa, iecietība, sabiedrības dialogs, mērķtiecīga cīņa pret diskrimināciju un sabiedrības grupu izstumšanu.

Darbs Kopienās veicina dažādas ekonomiskas iespējas, atbalsta vietēja un reģionāla mēroga sadarbības izveidi un stiprināšanu, kā arī ir īpaši nozīmīgs veiksmīgas mazās un vidējās uzņēmējdarbības uzsākšanai.

Darbs Kopienās ir alternatīvs veids kā veicināt nodarbinātību apkaimē un pašu spēkiem uzlabot situāciju darba tirgū, tādējādi veidojot ciešu saikni uzņēmēju, iedzīvotāju un vietējās pašvaldības starpā.

Darbs Kopienās veido dialogu un rosina kompromisu atšķirīgu grupu neizbēgami dažādajās interesēs, tādējādi veicinot vienotu kopienas nākotnes skatījumu, kas ļauj sabiedrībai vieglāk piedalīties un argumentēti pārstāvēt savu viedokli vietējo plānošanas dokumentu apspriešanā kopā ar pašvaldību.

Darbs Kopienā balstās starpdisciplinārā pieejā apvienojot labākās zināšanas no ekonomikas, plānošanas, kultūras, komunikācijas zinātnēm, sociālā darba un citām disciplīnām.

KAS IR KOPIENAS ATTĪSTĪBA?

Kopienas attīstības modelis pievēršas gan sabiedrības kopējo vajadzību risināšanai veidojot informētu un izglītotu sabiedrību, kas apzinās savas kopējās vajadzības, neaizmirstot par katra indivīda brīvību, tiesībām un interesēm. Kopienas attīstības modelis spēj visefektīvāk izmantot katra kopienas indivīda atšķirīgās zināšanas un prasmes kopēju mērķu sasniegšanai un veiksmīgas sadarbības īstenošanai gan grupas iekšienē, gan sadarbībā ar citām sabiedrības grupām un valsts un pašvaldības institūcijām.